

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

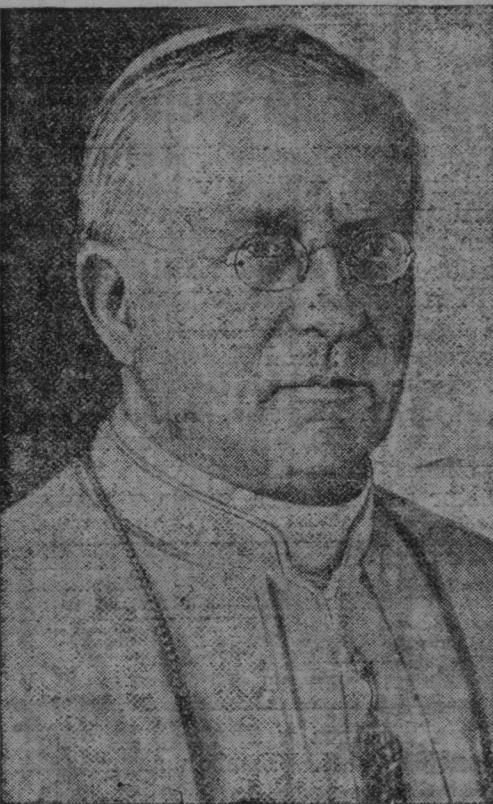
Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-18

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrtna strani din 500—, $\frac{1}{4}$ strani
din 250—, $\frac{1}{16}$ strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Papež Pij XI.

V petek, 10. februarja, ob pol šestih zjutraj je prenehalo biti srce, ki je gorelo ljudzni do Boga, cerkve in vsega človeštva: minilo je tostransko življenje papeža Pija XI. S slabotnim pokretom je še enkrat dvignil svojo roko v blagoslov, njegove ustnice so zašepetale: »Mir, mir, o Jezus«, v naslednjem hipu pa je že bila njegova duša pred sodbo Tistega, čigar namestnik je bil na zemlji. Število dni njegovega zemeljskega potovanja je bilo vočigled omejenosti človeške življenjske dobe veliko: dosegel je starost 82 let (rojen 31. maja 1857). To dolgo življenje je tudi imelo bogato vsebino. Ko si je Ahil Ratti (tako se je pisal Pij XI.) pod vplivom svoje pobožne matere in svojega strica-duhovnika izbral katoliško duhovništvo za svoj življenjski poklic, je sklenil izpolnjevati velike naloge, ki jih ta poklic nalaga, v največji meri in v čim največji populnosti. Tako je ravnal v vseh področjih, kamor ga je postavila božja Previdnost: kot profesor, kot dušni pastir, ki se je brigal zlasti za mladino, kot znanstvenik, kot vodja knjižnice v Miljanu, kot prefekt slovite Vatikanske knjižnice, kot papežev zastopnik v Poljski leta 1918/19, kot nadškof v Miljanu in od 6. februarja 1922 kot papež. Zvest svojemu geslu: »Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem«, je kot vrhovni poglavlar krščanstva vse svoje sile in vso skrb posvečeval pomirjenju duhov sredi hudo razburkanih razmer povojne dobe. Da pomiri in uredi razmere med cerkvijo in

državno oblastjo, je z več državami sklenil konkordate. Z italijansko državo je končal spor, ki je trajal od leta 1870 (od zasedbe Rima po zedinjeni italijanski državi), ter sklenil s kraljevino Italijo lateransko pogodbo in konkordat 11. februarja 1929. Neposredno pred svečano proslavo 10 letnice tega važnega dogodka je nenadno končal svoj življenjski tek. V pomiritev socialnih razprtij, ki vladajo na svetu, je izdal leta 1931 svojo najsvovitejšo okrožnico »Quadragesimo anno«, v kateri obnavlja socialna načela papeža Leona XIII. ter jih izpopolnjuje s pogledom na sodobne razmere. V njegovi neizprosnosti borbi zoper brezbožni komunizem mu je bil vedno pred očmi kot cilj: pravi, trajni mir med ljudmi in narodi. Mesec dni pred smrtno je med avdienco angleškega min. predsednika Chamberlaina pohvalil njego-

vo delo za mir z željo: »Naj vsemogočni Bog bla-goslovi vaš trud za mir med narodi!« Ker je pod-laga in predpogoj miru med ljudmi in narodi mir v srečih poedincev, se je trudil v okrožnicah in govorih za obnovitev krščanskega življenja, za posvetitev zakonskega in družinskega življenja, za krščansko vzgojo mladine in za napredok Katoliške akcije. Velike zasluge si je poleg drugega pridobil tudi za pospeševanje misijonstva. Smrt tega velikega papeža pomeni nadvse občutno izgubo za katoliško cerkev, za krščanstvo in vse človeštvo. Naj mu bo Bog bogat plačnik za vsa njegova dobra dela! Svoji cerkvi pa naj Bog da vrednega mu naslednika!

Papež na mrtvaškem odru

V noči od četrtka na petek se je stanje papeža tako poslabšalo, da se je njegova oklica bala najhujšega. Okrog štirih mu je monsignor Romanis podelil zakrament sv. poslednjega olja. Visoki bolnik je bil pri polni zavesti ter je s šepetajočimi ustnicami spremjal obredne molitve. Ob petih se je začel smrtni boj, ki je trajal pol ure. Ko je papež izdihnil svojo dušo, morato po starem predpisu uradno ugotoviti kardinal-kamerlengo (sedanji je kardinal Pacelli), ki izvršuje v imenu kardinalskega zbora potrebne posle cerkvenega vodstva. Po nastopu smrti papeževe pride kardinal-kamerlengo ogledat mrliča. Preden stopi v sobo, kjer je papež umrl, udari s srebrnim kladivom trikrat na duri, potem se trikrat vrže pred mrličem na tla, ga pokliče z njegovim krstnim imenom ter trikrat s kladivom potrka na njegovo mrzlo čelo. Nato vzame ribičev prstan in druge pečatnike rajnikove, na katerih se papeževa ime izbriše v znamenje, da je papeževa oblast na zemlji prenehala. Ko je papeževa smrt uradno ugotovljena, zazvani veliki zvon cerkve sv. Petra in za njim zvonovi vseh rimskih cerkva. Nato je prestopilo 30 v Rimu navzočih kardinalov, ki so se poklonili mrtvemu vrhovnemu cerkvenemu poglavaru in mu poljubili roko. Po sestavljenem uradnem zapisniku so položili papeža na začasni oder s srebrnim križem in rožnim vencem v roki, nad glavo je bila postavljena slika sv. Terezije od Deteta Jezusa. Ob desetih je prispela sestra rajnega papeža Marija Ratti s svojim nečakom grofom Rattijem, ki je guverner vatikanskega mesta; dolgo je molila in nato poljubila roko mrtvemu papežu. Sledilo je balzamiranje papeževega trupla, ki so ga vrnili trije rimski specialisti. Popoldne ob pol petih je bil sv. oče prenešen v slovesnem sprevodu v Sikstinsko kapelo, ki

je v vatikanski palači. Truplo je nosilo 12 članov plemiške papeške garde, za truplom so stopali kardinali s kamerlengom Pacellijem na čelu, člani diplomatskega zbora in ostali dostojanstveniki papeškega dvora. Truplo so položili na mrtvaški oder, okoli katerega je gorelo 12 velikih sveč. Naval vernikov v Sikstinsko kapelo je bil v petek in soboto ogromen. Ob 9.25 v soboto predpoldne je prišel v Vatikan italijanski prestolonaslednik Umberto, ki je izrazil v imenu kralja in vse kraljevske družine kardinalu Pacelliju najglobokejše sožalje. S kardinalom je stopil v kapelo, pokleknil na klečalnik ter nekaj minut molil. Ob 10.30 je prišel Federzoni, predsednik italijanskega senata, in kmalu za njim zunanjji minister grof Ciano. Oba sta izrazila kardinalu Pacelliju svoje sožalje ter se poklonila mrtvemu papežu. V soboto popoldne ob petih so posmrtné ostanke Pija XI. v svečanem sprevodu prenesli v veličastno cerkev sv. Petra. Ogromne množice ljudi so napolnile trg sv. Petra. V cerkvi so se vršili mrtvaški obredi, predpisani po starem obredniku za primer pa-

peževe smrti, ki so se nadaljevali v nedeljo in pondeljek. Naval ljudstva je bil tako velik, da je bila največja cerkev sveta spričo ljudske množice kakor majhna kapela. Ganljivi so bili prizori, ko se je verno ljudstvo poslavljalo od vrhovnega poglavarja Kristusove cerkve.

Ob papeževi smrti so bila izražena sožalja iz vseh držav in narodov sveta ter poslana ali direktno v Rim ali pa potom nunciatur v posameznih državah. Sožalje so med drugimi izrazili predsednik Združenih držav Roosevelt in zunanjji minister Hull, predsednik francoske republike Lebrun in predsednik vlade Daladier, ter predsednik francoskega parlamenta Herriot, predsednik poljske republike Moscicki, predsednik vlade maršal Rydz Smygły, nemški minister Meissner v imenu kanclerja in Führerja Hitlerja, itd. V naši državi je minister dvora dr. Čolak Antič obiskal beografskega nuncia Felicija in mu v imenu Nj. Vel. kralja in vsega kraljevskega doma izrazil sožalje. Sožalne izjave so poslali tudi ministrski predsednik Cvetkovič v imenu vlade, predsednik senata dr. Korošec in minister dr. Spaho kot namestnik odsotnega zunanjega ministra.

Priprave za volitve novega papeža

Papeža volijo kardinali, ki se morajo sezati k v. litvi v Rimu v teku 18 dni po smrti prejšnjega papeža, torej v sedanjem primeru do 28. februarja. Vseh kardinalov je zdaj 65, med njimi 38 Italijanov in 27 inozemcev. Ker je krakovski kardinal nedavno umrl, imamo Slovani samo dva kardinala: med Slovenci priljubljenega poljskega kardinala Hlonda in praškega nadškofa dr. Kašparja. Volitev se vrši v konklavu = zaključenem prostoru, ki je popolnoma ločen od zunanjega sveta. Ta prostor je Sikstinska kapela v vatikanski

palači. V tej kapeli se vrši tajno glasovanje z listki. Vsak dan so po štiri glasovanja, ki so ponavljajo toliko časa, dokler ne dobi kakšen kandidat dvetretjinske večine, s katero je izvoljen. Da so kardinali volilci v resnici ločeni od zunanjega sveta in vsakega njegovega vpliva, se jim predijo v vatikanski palači v bližini Sikstinske kapele začasna stanovanja v obliki celic. Notranje nadzorstvo nad konklavom vršijo najstarejši kardinali, zunanje pa konklavni maršal, to je dostojanstvo, ki je d. dno v krovji družini Chigi.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

V pričakovanju sestanka narodne skupščine. Narodna skupščina se bo sestala 15. februarja in bo najprej izvolila svoje predsedstvo in pet stalnih skupščinskih odborov. Vlada Dr. Cvetkoviča je že pripravila, odkar je na krmilu, dvoje: svojo deklaracijo, s katero se bo predstavila narodni skupščini in v kateri bo glavna točka delo za sporazum s Hrvati. Deklaracijo vlade pričakujeta prebivalstvo Jugoslavije ter zunanji svet z največjo napetostjo. Drugo delo nove vlade je priprava državnega proračuna, kateri bo ostal v glavnem tak, kakor ga je sestavila že prejšnja vlada. Proračun mora biti sprejet v skupščini in senatu do 1. aprila, ker stopi s tem dnem v veljavo. Finančni odbor in skupščina bosta sprejela proračun v najkrajšem času. Velika večina je vladu že zasigurana v skupščini ter senatu in se bo vršilo delo naglo v obeh zbornicah s podporo trdne in močne večine.

Nova poslanca v Sloveniji in odložitev županskih mest. V smislu skupščinskega poslovnika je podal ostavko na svoja poslanska mandata predsednik senata g. dr. Anton Korošec. Namesto dr. Korošca prideva v narodno skupščino za poslanca g. dr. Adolf Golia in Rudolf Smersu. Na županska mesta so podali ostavke med drugimi poslanci gg. Alojzij Mihelčič v Celju, Jožef Špindler pri Sv. Ani v Slov. goricah in Martin Steblonik v Šmartnem ob Paki.

Nova trgovinska pogodba med našo državo in Francijo podpisana. V Parizu je bila 10. februarja podpisana nova jugoslovansko-francoska trgovinska pogodba, ki daje možnost za večjo izmenjavo blaga in za poglobitev gospodarskih odnosa med obema državama.

Grški ministrski predsednik obišče našo prestolico. Grški ministrski predsednik Metaksas se pripelje 17. februarja v Beograd, kjer bo ostal dva dni. Med tem časom bo imel več sestankov z našim novim

zunanjam ministrom in z vodilnimi politiki. Iz Beograda bo odpotoval skupno z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovičem v Sinajo pri Bukarešti na konferenco zunanjih ministrov in zastopnikov držav Balkanske zveze.

V DRUGIH DRŽAVAH

Potovanja in obiski italijanskega zunanjega ministra v februarju. Italijanski zunanjji minister Ciano bo odpotoval iz Rima v Varšavo 23. februarja, naslednjega dne pa se bo med potjo ustavil v Pragi. V Varšavo bo prispel 25. februarja. Njegov obisk na Poljskem bo trajal dva dni. Iz Varšave se bo odpeljal bržkone v Berlin, kamor bo prispel 27. februarja. Naslednjega dne bo odpotoval nazaj v Rim.

Belgijska vlada v krizi. Spaakova belgijska vlada je radi odstopa liberalnih ministrov že nekaj dni v krizi, katera obeta dolgotrajnost.

Francoska politika nevmešavanja v španske zadeve odobrena tudi v senatu. Kakor znano, je prestala francoska Daladierova vlada v zbornici že nekaj zmagovalih glas-

VSE CENJENE NAROČNIKE,

ki še niso vsaj deloma poravnali naročnino za tekoče leto, prosimo, da isto takoj store, da ne bo treba prekiniti s pošiljanjem lista. — »Slovenski gospodar stane za celo leto 32 din, za pol leta 16 din, za četr leta 9 din.

Uprava »Slov. gospodarja«

vanj, ki so potrdila politiko nevmešavanja v španske zadeve kot edino pravilno kljub dejству, da je bila francoska levica z vsemi močmi na delu, da bi bila izsilila izdatno pomoč Francije španskim rdečkarjem. Po padcu Barcelone in po divjem pobegu rdeče sodrge iz Katalonije na francoska tla je nastopil sredi minulega tedna francoski zunanjji minister Bonnet tudi v senatu odločno za to, da vztraja Francija za bodoče pri tem, kar je izjavila leta 1936, da se ne bo vmešavala v notranje zadeve nobene tuje države. Največja brezglavost bi bila, če bi odstopili Francozi od tega svojega stališča sedaj, ko je zgubila rdeča Španija tri četrtine svojega ozemlja. Za zunanjim ministrom je govoril v istem smislu ministrski predsednik Daladier, na kar je izrekel senat z 210 glasovi proti 16 vladni Daladiera zaupnico.

Japonci zasedli otok Hainan. Japonci so zasedli otok Hainan radi tega, ker je baje

vanj, ki so potrdila politiko nevmešavanja v španske zadeve kot edino pravilno kljub dejству, da je bila francoska levica z vsemi močmi na delu, da bi bila izsilila izdatno pomoč Francije španskim rdečkarjem. Po padcu Barcelone in po divjem pobegu rdeče sodrge iz Katalonije na francoska tla je nastopil sredi minulega tedna francoski zunanjji minister Bonnet tudi v senatu odločno za to, da vztraja Francija za bodoče pri tem, kar je izjavila leta 1936, da se ne bo vmešavala v notranje zadeve nobene tuje države. Največja brezglavost bi bila, če bi odstopili Francozi od tega svojega stališča sedaj, ko je zgubila rdeča Španija tri četrtine svojega ozemlja. Za zunanjim ministrom je govoril v istem smislu ministrski predsednik Daladier, na kar je izrekel senat z 210 glasovi proti 16 vladni Daladiera zaupnico.

Japonci zasedli otok Hainan. Japonci so zasedli otok Hainan radi tega, ker je baje

Francija zalačala Kitajce z orožjem iz Indonezije. Zaradi zasedbe tega otoka in očitka tihotapstva z orožjem je Francija vložila pri Japonski vlasti v Tokiu oster protest in zahteva pojasnila glede zasedbe z neutemeljenim izgovorom na nedovoljeno zalačanje z orožjem.

ke in odločile, da ima varstvo nad njimi sicer Zveza narodov v Ženevi, a jih bo Francija zaplenila v primeru, da bi rdeči in na francoska tla pribegli razni vojni material in zlato španske narodne banke ne krila ogromnih izdatkov za begunce.

Našim čitateljem je znano, da je poslala francoska vlada koj po padcu Barcelone k Francovi vlasti v Burgos senatorja Berarda, kateri je med drugim posredoval tudi v zadevi španskih beguncov. Prejel je zagotovilo, da bo izdal general Franco po zaključeni zasedbi Katalonije proglaš, v katerem bo pozval vse pobegle civiliste, da se vrnejo v domovino, kjer se jim ne bo zgodilo prav nič. Franco bo pozval tudi vse miličnike rdeče armade, da se naj vrnejo v Španijo, kjer bodo pomiloščeni. Zagovarjali se bodo samo oni rdeči vojaki, ki so bili v vojaški službi navadni zločinci.

Novice iz španske državljanke vojn

Kritje stroškov za begunce na Francoskem

Kakor smo že parkrat pisali, je prema-gana rdeča vojska na pobegu prisilila s po-zigi, s streli in nepopisnimi drugimi grozo-dejstvi, da je moralo zbežati z njo iz Kata-lonije v Francijo nedolžno civilno prebival-stvo. Francozi so sprejeli par sto tisoč španskih beguncov, katere so porazdelili na razna taborišča. Francoska gostoljubnost povzroča pa tudi ogromne stroške, za ko-

jih kritje si je poiskala francoska vlada razne vire.

Za kritje begunkov izdatkov bo služilo predvsem 50 ameriških modernih vojnih letal, katera so poslali rdeči v Francijo. Da-lje ima rdeča vlada spravljen v Parizu sko-raj ves zlati zaklad španske narodne banke.

O vseh neprecenljivih umetninah, ka-ttere so pripeljali rdeči čez mejo iz Špani-je, so napravile francoske oblasti zapisni-

V mrežah greha

6

»Vrniti se moram v točilnico. Samo zato sem prišel domov, da bi te videl... Na svojo oblubo ne smeš pozabiti... Jutri!... Z Bogom.«

Pri odhodu ni trešil z vrati kakor običajno, marveč jih je tiho zaprl za seboj. To je vznemirilo Nino. Ni razumela, zakaj je tako hitro odšel. Ali ji je verjel, da ne pozna Štefana?

Ker je mislila, da se bo morda ustavil na hodniku in čakal, da bi ga nazaj poklicala, je šla za njim. Hodnik je bil prazen.

Neodločno je stala na hodniku. Čez čas so se odprla kuhinjska vrata. Mati je prišla k njej in jo nekam v strahu vprašala:

»Kaj se je zgodilo? Ali sta se sprla?«

»Ne. Nisva se prepirlala. Samo razgovarjala sva se,« je odvrnila Nina.

Mati se ni dala tako lahko prepričati. Sumila je, da se je moralo nekaj zgoditi. Rada bi vedela, kaj, zato se je poslužila zvijače.

»Ne taji, vse sem slišala. In veruj mi, Nina: ne-umna si, da ne maraš tega dobrega človeka. Če bi jaz bila imela tako srečo v tvojih letih, bi bila ponosna. Pomisli, ta človek zaslubi tedensko sedem-deset dolarjev, točilnico ima, a ti ga ne maraš za moža.«

»Od kod veste, koliko zasluži?«

Mati se je previdno ozrla okrog sebe, kakor da bi se bala, da bi kdo slišal. Nato je šepetaje rekla:

»Vse vpiše v tisto knjižico, ki jo ima v kovčegu. Zadnjič sem knjižico pregledala. Veš, takrat, ko si ti bila bolna in sem jaz pospravljala.«

»To je bilo grdo!« je odvrnila hči.

Mati se ni zmenila za njeni pripombo. Naglo je nadaljevala:

»Čas hitro teče. Čez nekaj let boš stara, grda. Ne boš imela denarja in jaz bom od gladu umirala samo radi tega, ker si ponosna in nočeš iti k temu človeku... Toda takrat mi ne pridi s tožbami. Ne reci, da te nisem opozarjala.«

Nina je ni poslušala. Neštetočrat je že slišala iste besede, ne da bi vplivale na njo. Na Kazimira je mislila, zlasti na njegov nenavadni odhod. Kaj bo storil? Morda ni verjel. Često je znal biti zelo pretakan. Kaj će je obiskal Štefana, se z njim sprl in ga ubil? Ta misel jo je navdala z grozo. Ni hotela, da bi Štefan umrl. Čutila je, da bo morala nekaj storiti, da prepreči nesrečo, če se že ni zgodila. Najti bo morala Štefana in ga opozoriti, naj se varuje Kazimira. Ali pa bo morala Kazimira še enkrat prositi, naj pusti pri miru Štefana.

»Mati,« je dejala na videz mirno, »nekaj moram povedati Kazimiru. Kmalu se bom vrnila.«

Naglo se je oblekla in odhitela. Tekla je proti mostu. Glavo je sklanjala in se ni zmenila za okolico. Tako se je na oglu zaletela v visokega moža, ki je z negotovimi koraki meril ulico.

Možakar je debelo pogledal.

»Nina!« je vzkliknil.

Francov proglašenje bo gotovo znatno zmanjšal število španskih beguncov na Francoskem in bo prihranil mnogo stroškov.

Rdeči hočejo nadaljevati boje

General Franco je popolnoma zavzel Katalonijo do francoske meje, jo očistil rdeče nadloge in zasedel tudi otok Minorko. Radi poraza v Kataloniji je morala rdeča vlada pobegniti na francoska tla. Iz Francije se je vrnil predsednik rdeče vlade Ne-

grin v Madrid in je izjavil, da bodo nadaljevali rdeči pod generalom Miajo boje v preostanku rdeče Španije, v katerih bodo igrale v najkrajšem času odločilno vlogo borbe za Madrid, Valencijo ter Kartageno in Alicante. Nadaljevanje brezuspešnih bojev je po mnenju vsega sveta blaznost, kakršne so zmožni le komunistični krivoli. General Franco je že otvoril boj za Madrid v nedeljo s silovitim bombardiranjem mesta.

po božji volji najtrajnejši obstoj in nerazdružljivost, ki je nobena človeška oblast ne more zmanjšati. Ako ljudje to zvezo pretrgajo, je to krivično in neveljavno. Razveza zakona je poseganje v božje pravice in veliko zlo. Razveza zakona (razporoka) žali ženino dostojanstvo, onemočuje pravo vzgojo otrok in zastruplja družine in s tem tudi državo, »kajti država je taka, kakršne so družine in ljudje, iz katerih sestoji« (Pij XI.). Da se preprečijo nesrečni zakoni, je potrebno, da se zaročenci prej v krščanskem smislu privrjivo, ker od dobre priprave zavisi v veliki meri zakonska sreča. Da bosta zaročenca v zakonu resnično dosegla notranje zedinjenje, morata biti v vseh važnih stvarih istih misli, istega duha in čustvovanja, torej predvsem iste vere. Če tega ni, pride v družini do nesoglasij in je krščanska vzgoja otrok zelo otežkočena. Da se zbrani večje zlo, dovoli cerkev mešane zakone, toda samo takrat, če ima zagotovilo, da bodo vsi otroci katoliško krščeni in vzgojeni, in če so odstranjene nevarnosti za večno zveličanje. Poroka, ki se sklene samo pred državnim uradnikom, je po cerkvenih zakonih neveljavna. Namenski zakon je, da daje cerkvi in državi potomstvo. Zakonci, ki tega namena ne izpolnjujejo, grešijo proti Bogu, ker prelamljajo njegovo zapoved. Grešijo proti samim sebi, ker se s tem, če nočejo otrok, oropajo najlepše utehe in zadovoljnosti v svoji starosti in ker si onemogočijo najglobljo srečo družinskega življenja. Cerkvi jemljejo načrščaj, državi člane, svojemu narodu pravljajo počasen in nečasten konec. V prejšnjih časih je razsajala v mnogih naših krajinah črna kuga in opustošila cele vasi in mesta. Sedaj pa je zavladala bela kuga, ki je še večja nevarnost za narod. Naj se starsi ne bojijo številnih otrok, ki res ponemijo mnogo skrbi, pa tudi mnogo veselja. Na žalost je mnogo okrutnih mater, ki bi lahko dete rodile in odgojile, pa napadejo s vomočjo brezvestnih ljudi življene otroka, ki je še skrit v materinem te-

Kako pišejo . . .

Nemško-nacionalni list, ki izhaja v Zagrebu pod naslovom »Deutsche Nachrichten« (nemške vesti ali poročila), se je v številki od 4. februarja na široko razpisal zoper demokracijo in demokratične države. Vzel je pred vsem na piko angleško, francosko in ameriško demokracijo, ki nasprotujejo osi Rim-Berlin. Postavljačoč ločno na glavo, se ta list trudi v potu svojega obraza dokazati, da v teh državah ne vlada svoboda ter da je delovno ljudstvo pod demokratičnim vladstvom najbolj stiskano. Ker pa nemško-nacionalno glasilo ne zaupa svojim dokazom, da bi z njimi koga prepričalo, zato proti koncu lopne po demokratih, ki se nahajajo tudi v nemških vrstah. Te pa bo najmanj prepričalo,

ker je vendar lepše živeti pod demokratično svobodo kakor pa v koncentracijskih taboriščih diktatorskih vlad. Zagrebški nemški list, ki ga kot odgovorni urednik podpisuje Hans Moschitz, se v isti številki hudo spodnika nad oblastveno odredbo, da se morajo v naši državi imena, ki so slovenskega, hrvaškega in srbskega izvora, pisati v slovanskom pravopisu. Temu čudnemu pristašu plemenske čistokrvnosti bi kajpada bilo bolj všeč, če bi zopet primarširali stari nemškutarski Ribitschi, Mlinaritschi, Ambroschitschi, Tscherternscheggi in drugi pravopisni nestvori. Našemi človeka slovenske krvi s sch, tsch in gg, kolikor hočeš, s tem ga ne napraviš za Nemca.

Po krščanskem svetu

Pastirski list jugoslovanskih škofov, ki se bo katoliškim vernikom naše države prebral od 1. do 3. postne nedelje, razpravlja v stvarni in tehtni, resnobni in v poljudni besedi o zakramenu sv. zakona, ki je začetek in temelj človeške družbe. Z ozirom na žalostno dejstvo, da se tudi pri nas širijo pogubnosne zablode v zakonskem življenju, je potrebno opozoriti na veliko skrivnost sv. zakona in na velike dolžnosti, ki jih imajo zakonci drug do drugega,

do družine, do naroda in do cerkve. Zakonska zveza izhaja od Boga, v Novi zavezi je Kristus utrdil svetost zakona in dvignil to zvezo med kristjani k dostojanstvu zakramenta, ki je vir milosti. Prvotni in glavni namen zakonske zveze je rodit in odgajati otroke ter tako ohranjati človeški rod, razen tega morajo biti zakonci drug drugemu v pomoč. Da more zakon doseči ta namen, mora biti dosmrten. Krščanska poroka, veljavno sklenjena in izvršena, ima

»Da, jaz sem,« je ona odvrnila samozavestno. »A kaj vas briga, ali sem jaz ali ne?«

Štefan — on je namreč bil — se je streznil. Osorno je odvrnil:

»Nič! Svet je poln žensk in četudi niso vse tako ferne ko vi, je večina izmed njih mnogo bolj prijazna in ljubka.«

»Res?« je vprašala Nina.

Nenadoma se je začela smejeti in je priliznjeno dojalo:

»I grdu! Zdi se mi, da ga imate pod kapo.«

»Malo. Samo radi tega sem pil, ker se vam nisem popadel.«

Nina ga je prijela za roko in peljala proti mostu, ker mostu sta zavila proti hribčku, ki je bil pozorišče njunega spora.

Vsleda sta se pod smreko in se začela pogovarjati. Izpravševala sta se in si povedala vse svoje zasebne zadeve. Štefan je pripovedoval o tovarni, očetu, materi in svojih načrtih. Nina je govorila o svojih letih v samostanu, materi, Kazimiru in učencih. Štefan se je začudil in vznemiril, ko je slišal, da Nina poučuje.

»O, to ni nič posebnega. Jaz jim vsako melodijo zaigram, oni pa jo za menoj ponavljajo. Včasih jih nekoliko ozmerjam, da ljudje ne bi mislili, da mi zastonj plačujejo, včasih pa jih pobožam in pohvalim, da ne bi izgubili veselja do učenja. Poučevanje je lahka stvar. Lé z nekaterimi je križ, ker so tako

omejeni, da jim ne morem nič dopovedati. Najraje bi jih nagnala, a ne morem, ker mi je denar, ki ga dobim, zelo potreben. Med njimi pa so tudi zelo ljubki otroci. Te bi najraje objemala in božala ko vas, Štefan. Tako jih ljubim, kakor da bi bila njihova mati.

Štefan jo je pobožal po laseh.

»Nina vi bi bili lepa, mala mama. Kaj bi rekli k temu, če bi se midva vzela in bi imela lepo hišico ter mnogo otrok, fantkov in deklic ... Ali ne bi bilo lepo?«

Nina se je nehote nekoliko odmaknila.

»Ne, hvala lepa ... Z otroci je križ...«

Štefan je bil razočaran. Nekam poparjen je dejal:

»Če se boste poročili, boste vendar imeli otroke.«

»Ne vem! Ni gotovo. Koliko je takih žen, ki so že dolgo vrsto let poročene, a vkljub temu nimajo otrok.«

Štefan se je za trenutek zamislil, nato pa je rekel:

»Aha, zdaj razumem ... Gospod župnik je preteklo nedeljo govoril o zakonskem življenju in je omenil žene, ki nočejo otrok, ker bi jim bili v napotje pri zabavah.«

»In kaj je rekel o takih ženah?«

»Povedal je, da s tem grešijo in jih bo zadela božja kazen.«

mer ni iz stekla samo strop in pod, marveč so tudi stene steklene. Mizice, čajne vozičke, pladnje imamo že precej časa iz stekla, a samo ameriška redkost je, da so iz steklenih niti stekane oblike in zastori. A dotični krogli, ki se bavijo s steklarstvom, prav resno trdijo, da pride čas, ko bomo imeli preproge, pohištvo in blago — iz stekla.

Dva največja ledolomilca

Še letos bodo Rusi poslali v severne vode dva nova ledolomilca. Prvemu bo ime »Stalin«, drugemu pa »Kaganovič«. Prva ladja bo obenem nekakšna admiralska ladja brodovja ruskih ledolomilcev. Prve vožnje z njo se bodo udeležili tudi inženirji in mehaniki, ki bodo študirali svojstva ladje v pogledu tehnike.

lesu. Uboj nerojenega življenja je greh, je zločin, ki se protivi zakonom narave in božji zapovedi: Ne ubijaj! Življenje obeh, matere in otroka, je enako sveto. To svestnost življenja morajo posebno spoštovati zdravniški, ki so poklicani, da rešujejo življenje, a ne, da ga uničujejo. Državni zakoni prepovedujejo splavljanje, pa se vendar ta okrutni posel na veliko izvršuje tudi tedaj, kadar tega ne terja materino zdravje. Vsi oni, ki vršijo ta krvavi posel, naj vedo, da kri nedolžnih otrok, s katero so omadeževali svoje prste, vpije v nebo za maščevanje. Njih dejanje ni zdravniška spremnost, marveč prava zločinska obrt.

Kožo in denarnico na varno! Takšno je geslo španskih komunističnih voditeljev. Voditelj mora ostati ljudstvu ob strani vedno, zlasti v primeru nesreče. S porazom rdečih čet v Kataloniji je nastopila za delavce in preproste ljudi, katerim so boljševiški voditelji z besedo in nasiljem začiščevali v glavo upanje na končno zmago, velika nesreča. V tej nesreči so voditeljski hujščaki pobegnili, zapeljane mase pa so pustili, naj si pomagajo, kakor si znajo, če ne drugače, pa z begom. Za voditelje je beg lahek, ker so njihove denarnice polne denarja, njihovi kovčegi polni zlata in biserov, ki so jim ostali kot plen iz izropanih cerkva in hiš katoliški veri zvestih oseb. Preprosti ljudje pa nimajo nič, kar bi mogli vzeti s seboj, samo golo življenje zavlečajo s seboj preko francoske državne meje. Tamkaj dobijo tešila in krepčila, osobito žene, matere in otroci. Pa še tega jim ne privoščijo komunistični vojaki, ki pribižijo kot »rdeči junaki« preko meje, marveč trgajo ženam in otrokom iz rok hrano, podarjen denar in obleko. Ni čuda, da so jih celo francoski levičarji radi tega začeli prezirati ter o njih pisati po svojih listih: »To niso milici, to so navadni tolovaji.« Enemu izmed levičarskih francoskih listov, glasilu notranjega ministra Sarrauta, čistokrvnega radikalja, poroča njegov dopisnik to-le: »Gnus me je pre-

vzel, ko sem videl „republikanske voditelje“, generale, polkovnike in civiliste, kako so prihajali na mejo v luksuznih avtomobilih, napolnjemih z zlatom in raznimi dragocenostmi. Ti ljudje so zbežali prvi v avtomobilih in s tovornimi vozovi, nabasanimi s prtljago, medtem ko španski otroci od mraza umirajo po cestah in se njihove mamice jokajo v dežju, ko nimajo zavtišča.« Vsi ti pojavi so nov dejanski dokaz za to, da so komunistični voditelji povsod največji sebičneži, ki nimajo niti trhice srca ali usmiljenja za ubogo trpeče ljudstvo. Za te ljudi postoji samo »jaz« in uživanje. Tako je med drugimi komunističnimi »odličniki« spravil svojo kožo na varno Largo Caballero, ki je imel priimek »španski Lenin«. Kot posestnik najširših ust in najspretnejšega jezika je ta rdeči gromovnik preprosto ljudstvo hujškal na revolucijo in vojno. Ko pa so mu tla postala nevarna, je svojo častito osebnost z vso potrebno opremo spravil na varno, nahujškanim množicam pa je kot spomin na sebe zapustil obup in kletev.

Veliko se govori

vendar so merodajna samo dejstva.
In dejstvo je, da ni Aspirina brez
»Bayer«-jevega kriza.

ASPIRIN

TABLETE

Dates reg. pod S. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Novice

Nesreča

Padel z 12 metrov visoke jelke. Pri podiranju drevja v gozdu v Rošpohu pri Mariboru se je zgodila sredi minulega tedna huda nesreča. 20 letni viničarski sin Štefan Arnuš je splezal na 12 metrov visoko jelko, da bi pritrdil ob vrhu vrv. V višini je zgubil ravnotežje in je padel na glavo v globočino ter je obležal nezavesten. V brezupnem stanju je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico.

Pri spravljanju lesa ponesrečeni. Gabrielj Krajncu, 16 letnemu posestniškemu sinu v Rošpohu pri Mariboru, je padlo pri podiranju drevo na nogo in mu jo je zlomilo. — V Št. Lovrencu na Pohorju je zadel sproženi hlod 23 letnega pomožnega delavca Feliksa Mori in mu je zlomil desno

nogo. — 33 letnemu Ivanu Bregantu v Št. Petru pri Mariboru je pri nakladanju zdrobil hlod stopalo desne noge in mu je odtrgal dva prsta. Ponesrečene so oddali v mariborsko bolnišnico.

Posestnik ponesrečil radi splašenja konj. Antonu Hobot, posestniku pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah, so se splašili v Št. Lenartu konji in je padel pod voz. Pri padcu si je zlomil dvakrat desno roko in je dobil še tudi hude poškodbe na glavi.

Žrtev poledene ceste. V Framu pri Mariboru je spodrsnil na poledeneli cesti 66 let stari viničar Simon Mom in je padel tako nesrečno, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico s prebito lobanjou.

Na povratku proti domu zmrznil. Ko se je podal 8. februarja zjutraj v papirnici v Čeršaku ob Muri zaposleni delavec Avgu-

Sliva, ki cvete v snegu
V Braju v Italiji imajo čudežno »slivo Device Marije«, ki so jo vsadili poleg Marijinega svetnika na mestu, kjer se je po legendi Mati božja prikazala Evidiji Mathisovi. Ta sliva je te dni, čeprav je zemljo pobelil sneg, pognala cvetje, kar smatrajo tam za napoved srečnega leta. Nesveti ljudje so prišli od blizu in daleč, da si ogledajo ta čudež. Cvetno vejico so z Marijinega drevesa poslali tudi primcesi Mariji Savojski kot talisman za njeno potroko.

V petih tednih se je naučil kitajščine

24 letni inženir Raoul Depinet iz Pariza je dokazal, da je nenavadno nadarjen za jezike. Ponudili so mu vodilno mesto v neki kitajski tvorinci, vendar s pogojem,

»Ha-ha-ha!« se je zasmehala Nina. »Vaš župnik se ravno razume na te stvari! Sicer pa mene nič ne briga, kaj reče.«

Štefan jo je začudeno gledal.

»Kako vas ne briga? Ali niste katoličanka?«

»Po imenu sem. Drugače pa se ne zmenim dosti za vero. Tudi mati ni preveč verna. Včasih sicer gre k maši, a samo iz navade.«

»Moja mati pa z veseljem hodi k maši. Tudi drugače rada obiskuje cerkve. Za očeta in mene moli. Pa tudi za druge.«

»Jaz sem svobodomislna,« je nekam samozavestno odvrnila Nina. Če se bom s katoličanom poročila, bom katoličanka, če pa z evangeličanom, bom evangeličanka.«

»Če boste moja žena, boste katoličanka.«

»Koliko zasluzite tedensko?«

»Petnajst dolarjev.«

»Samo?«

Štefana je pripomba zboldila.

»A kmalu bom dobil povišico,« se je zlagal. »Sicer pa nameravam pustiti tovarno in poiskati boljšo službo.«

»Petnajst dolarjev je premalo. Če želite, da bi postala vaša žena, boste morali dosti več zasluziti. Jaz hočem imeti takega moža, ki mi bo lahko kupoval diamante...«

»V ponedeljek vam bom kupil diamant.«

Nina se je zasmehala in ga poljubila.

»Vi ste dober fant. Prej sem se le šalila. Ljudim vas in to je dovolj.«

Štefan je bil vesel, da Nina ni mislila resno tega, kar je bila rekla o denarju in diamantih. Na tihem pa je vendar sklenil, da ji bo kupil prstan z diamantom.

V tem trenutku je začela biti ura v bližnjem zvoniku. Nina je štela udarce.

»Grozno!« je vzkljuknila Nina. »Polnoči! Pojdova!«

Naglo je vstala.

Štefanu se ni mudilo in je prosil Nino, naj še ostane.

»Vi lahko ostanete,« je odvrnila Nina. »Jaz pa grem. Trudna sem.«

»Nina, ostanite še!« jo je spet prosil Štefan.

»Ne! Zjutraj bom morala zgodaj vstat in če se ne naspim, bom ves dan slabe volje.«

Sedaj je tudi Štefan vstal.

»Pojdova torej!« je dejal in prikel Nino za roko. Počasi sta se spuščala po hribčku navzdol.

Nad okolico je vladal nočni mir. Sprehajališče ob reki je bilo zapuščeno. Ulice so bile prazne.

Ko sta prišla do hiše, ki je v njej Nina stanova, sta se objela in poljubila. Nina je nato tiho smuknila skozi vrtna vrata. Tiho je tudi odprla vežna vrata ter jih tiho zaprla za seboj. Štefan je nekaj časa strmel za njo. Nato je vdihnil in se obrnil proti domu.

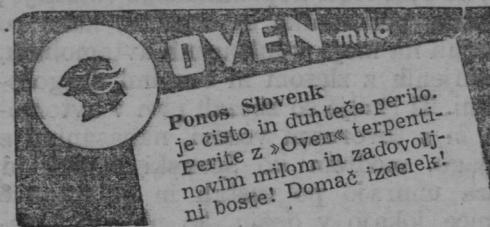
štin Egger iz Št. Ilja v Slov. goricah na delo, je opazil ob robu ceste moškega, ki je ležal z obrazom proti zemlji. Egger je poklical orožnike, kateri so prepoznali v mrtvem 58 letnega zidarja Jožeta Marko. Poizvedovanja so dognala, da se je mudil Marko zvečer pred smrtno v krčmi v Štrihovcu pri Št. Ilju in se je vračal vinjen krog osmih zvečer proti domu. Med potjo mu je spodrsnilo, padel je, ni mogel vstati in je radi ostregal nočnega mraza zmrznil. Marko, ki zapušča vdovo s tremi otroci, je bil nazadnje zaposlen pri državni železnici.

Nesreča pri obešanju na tovorni avto. Ko so bili otroci v Št. Lovrencu v Slov. goricah izpuščeni iz šole, je privozil skozi vas počasi tovorni avto. Otroci so se obešili zadaj za vozilo. Med neprevidneži je bil tudi Janez Križan iz Kukove. Izven vasi je začel avto hitreje voziti, deca so spustili avtomobil, le Križan se ga je še obdržal. Znatno pospešena brzina je pognala dečka v obcestni jarek, kjer je obležal s tako hudimi poškodbami, da dvomijo v ptujski bolnišnici o njegovem okrevanju.

Voziček ubil otroka. Pri Malgajevih na Ostrožnem pri Celju se je igral zunaj pri poslopju dveletni sinko Jožek, na katerega se je prevrnil voziček tako nesrečno, da mu je prebil lobano in je kljub zdravniski pomoći v celjski bolnišnici kmalu po nesreči umrl.

Posestnik se smrtno-nevarno opekel. V Gornjem Podteru pri Ljubnem v Savinjski dolini se je porušil pri reševanju konj iz gorečega poslopja strop na 62 letnega posestnika Janeza Konšaka, na katerega so prepeljali v celjsko bolnišnico s smrtno-nevarnimi opeklinami na glavi in je malo upanja, da bi ostal pri življenu.

Zrtev neprevidnega skoka iz večečega vlaka. Na novi progi Sevnica—Št. Janž se je zgodila nesreča radi neprevidnega skoka z vočečega vlaka. Iz Trbovelj sta se odpeljali domov 16 letna Marija Vehovar iz Žgur v občini Šmarjeta na Dolenjskem in njena mati Marija. Na postaji Sevnica sta

prestopili na šentjanški vlak, da se popeljata do postaje Tržiče, katero sta pa prehrli med vožnjo. Ko je vlak že vozil z omejene postaje, sta obe skočili iz vagona. Materi se ni zgodilo nič hudega, ker je skočila v smeri vožnje, hčerka je tvegala skok v nasprotno smer in obležala nezavestna. V zelo resnem stanju so prepeljali neprevidnico v bolnišnico v Brežice.

Pes povzročil hudo nesrečo. V trgovini s kožami Rafaela Batističa v Stražišču pri Kranju zaposleni 30 letni mesarski pomočnik Alojzij Klepec se je vrnil v noči domov. Ko je stopal po stopnicah v stanovanje, se mu je veriga dobrkajočega se mu domačega psa zapletla med noge, da je padel in se je hudo poškodoval na hrbenici in glavi. Ponesrečenega so prepeljali v resnem stanju v ljubljansko bolnišnico.

Delavec ob vseh pet prstov na roki. Anton Dežman, 28 letni mizar, je bil zaposlen pri stroju Splošne maloželezniške družbe v Šiški pri Ljubljani. Med delom mu je po nesreči odtrgal stroj vseh pet prstov na desni roki.

Razne novice

Korak k sporazumu s Hrvati. V prostorih Gasilske zveze v Beogradu je bil dne 9. februarja soglasno izvoljen za starešino Gasilske zveze g. minister Snoj. Na seji so sodelovali zastopniki hrvaškega gasilstva, ki niso bili na delu pri Gasilski zvezi od 15. julija 1937. G. Franc Snoj je bil od 15. julija 1937 samo vršilec dolžnosti starešine Gasilske zveze. Za prvega namestnika zveznega starešine je bil soglasno iz-

voljen g. Branko Svoboda, prvi namestnik starešine Gasilske zajednice v Zagrebu. Soglasno je bil sprejet predlog hrvaških gasilcev, naj se spremeni zakon o gasilstvu v duhu in pravcu popolne avtonomije gasilskih zajednic. Zgoraj navedeni važni sklepi Gasilske zveze so tudi korak do sporazuma s Hrvati.

Prepotrebno povečanje mariborske bolnišniece. Banska uprava se je odločila, da bo povečala mariborsko bolnišnico od 600 na 1200 postelj. Najprej bo že vendar enkrat dogotovljeno veliko poslopje, ki je bilo v surovem stanju zgrajeno pred dvema letoma. Nato bodo pričela dela na zgradbi drugih poslopij, predvsem porodnišnice, osrednje pralnice in kurilnice ter novega upravnega in stanovanjskega poslopja. Podrlj bodo vsa nad sto let stara poslopja, ki so doslužila bolnišnici in njenemu gospodarstvu ter so danes že takoj razrušana, da bi jih bilo težko popraviti. S prepotrebnimi gradbenimi deli bodo pričeli koj na spomlad.

Smrt 94 letne ženice, ki je svetniškemu škofu Slomšku čistila čevlje in pletla nogavice. V Arji vasi pri Petrovčah je umrla v minulem tednu 94 letna Ana Debelak. Blagopokojna je živila v svoji mladosti kot cerkvenikova žena v Polju ob Sotli, pozneje pa v isti službi v Žalcu. Rada je povedovala, kako je hodil svetniški škof Slomšek na birme v Savinjsko dolino in mu je ona čistila čevlje ter krpala in pletla nogavice. Bila je mati devetim otrokom, od katerih jih živi še osem.

Iznajdba največjega pomena, če se bo le uresničila. Za kmeta so največja nesreča razne nalezljive bolezni, ki mu tolkokrat ugo ablajo njegov edini vir dohodka — živino. Med najhujše sovražnike kmečke imovine spada svinjska kuga, katero so doslej kušali zajeziti živinozdravniki z zaščitnim cepljenjem. Svinje so cepili, preden so se pokazali znaki kuge. Enkrat obolelim svinjam ni bilo več pomoći. Ivan Ljubojevič, svinjerejec iz okolice Bjelovarja v Slavoniji, je našel v Dalmaciji neko rast-

5.

Štefan je zjutraj dolgo spal in ni šel z materjo k rani maši. Šele okrog enajste ure se je odpravil od doma in je šel k »maši lenuhov«, ki je bila ob pol dvanajstih. Med mašo je bil zelo raztresen. Njegove misli so blodile zunaj in so se vedno na novo vračale k Nini.

Popoldne je peljal mater na sprehod. Vodil jo je po ulicah v središču mesta. Mati je občudovala predmete v izložbah in si mislila, kaj vse bi kupila, če bi imela dosti denarja. Nazadnje jo je sin peljal v slaščičarno. Kupil ji je sladoled in nekaj kosov peciva. Starka je bila vsa srečna in niti ni opazila, da je Štefan v duhu odsoten. Njegove misli so bile pri Nini. Ves čas je razmišljal o tem, kaj dela, s kom hodi? Najraje bi jo doma iznenadil, a si ni upal tja, ker mu je Nina rekla, da mu bo posebej povedala, kdaj jo bo smel na domu obiskati.

Večer je bil dolgočasen. Mati je čitala poljske časopise. On je nekaj časa sedel za mizo in zehal, potem pa šel spat. Mati se je čudila temu, a ni nič izpraševala, ker ji je bilo ljubše, da je sin doma počival, kakor pa, da bi bil zunaj.

V ponedeljek se je Štefan spomnil ia svojo obljubo glede diamanta. Na vse zgodaj je šel od doma, da bi si mogel ogledati izložbo draguljarjev.

Nekako sredi Glavne ulice je bila trgovina in zastavljalnica draguljarja Seligmana. Ob vhodu v trgovino je bilo veliko izložbeno okno, polno zlatih in srebrnih ur, verižic, prstanov, uhanov in raznih

drugih bleščečih predmetov. Štefan se je ustavil pred tem oknom in kake pol ure občudoval bogastvo, ki je bilo razvrščeno za steklom. Najbolj so ga zanimali prstani. Vsi so se mu dopadli in ni vedel, za katerega bi se odločil. Odšel je s sklepom v srcu, da bo enega gotovo kupil.

Po obedu se je vrnil pred trgovino. Spet je ogledoval prstane. Najbolj se mu je dopadel prstan z velikim briljantom, ki so ga obdajali rubini.

Naposled je odpril vrata in vstopil. Za pultom je zagledal debelega, plešastega, rdečeličnega možakarja. To je bil Izak Seligman. Možakar si je natkanil očala in pozorno opazoval fanta.

»Prstan bi rad kupil,« je začel Štefan.

Žid je položil pred njega kakih sto prstanov. Štefan je kmalu našel med njimi prstan z briljantom, ki je bil podoben onemu v izložbi.

»Koliko stane?« je vprašal.

»Dvesto dolarjev.«

Štefan ga je s strahom položil na prejšnje mesto. Cena se mu je zdela grozno visoka.

»Preveč je drag!« je zamoljal.

Seligman bi mu v rednih okoliščinah sedaj predložil 150 dolarski, nato 100 dolarski prstan in tako bi šel navzdol. Toda njegove pretkane oči so znale preceniti Štefanovo denarno moč in je brez nadaljnega kazanja poiskal prstan z majhnim diamantom, ki ga je cenil na petdeset dolarjev. Pristem je pripomnil, da je cena v primeri z vrednostjo prstana zelo nizka.

(Dalje sledi)

da se mora v najkrajšem času naučiti kitajske. Inženir se je lotil študija in v petih tednih se je toliko naučil jezika, da je lahko že nastopil svoje mesto.

Prebivalstvo Japonske

Statistični urad v Tokiu je objavil pregled ljudskega štetja, izvršenega na dan 1. oktobra 1938. Po tem štetju ima Japonska brez kolonij nekaj nad 72 milijonov prebivalcev. Število moških je le neznatno višje od števila žensk. Največ prebivalcev ima Tokio, kjer so našeli 6,963.000 ljudi. Drugo največje japonsko mesto je Osaka. Japonska ima 148 večjih mest, med njimi 42, ki štejejo nad sto tisoč prebivalcev. Največja mesta v državi so: Tokio, Osaka, Nagoja, Kioto, Kobe in Jokohama.

*

lino, iz katere se izceja mlečnat sok. Ta sok je pomešal s toplim sokom divjega konstanja in dajal svinjam. Vse obbolele živali so po treh dneh začele jesti, še nekaj dnik nato pa so popolnoma ozdravile. Tudi njegovi prijatelji so preizkusili zdravilo in ugotovili, da je učinkovito. Ljubojevič je poslal svoje zdravilo Zdravstvenemu zavodu v preiskavo, vendar pa se preiskava ne more izvršiti prej, dokler se zdravilo ne preizkusi komisijo na treh bolnih živalih.

Nova cestna zveza Maribor—Ptuj. V Ptiju se je vršil 9. februarja komisijski ogled za novo cestno zvezo med Mariborom in Ptujem. Glavni del gradnje nove ceste bo odpadel na področje ptujskega okrajskega cestnega odbora. Iz Ptuja je sicer izpelja cesta do Vurberga, ki pa zradi velikih ovinkov in hudi strmin ne pride za večji promet v poštev. Ta cesta bo počatala občinska, ki se bo sicer vzdrževala v sedanjem stanju, glavni promet pa bo preložen na novo cesto, ki bo vodila od Ptuja do Vurberga vzdolž Drave. Od Vurberga do Dupleka ob Dravi očita je lepa cesta, ki je pri Dupleku speljana čez znani dupleski most in prihaja potem čez Pobrežje v Maribor. Tudi ta cesta bo izgubila svoj sedanji pomen, ko bo mariborski okrajni cestni odbor podaljšal cesto, ki pelje sedaj od Maribora do Št. Petra naprej ob Dravi do Dupleka.

Drava naplavila neznanega utopljenca. Pri Ormožu v tako zvani »Ameriki« so potegnili iz Drave neznanega utopljenca. Komisija je ugotovila, da je utopljenec ležal najmanj dva meseca v vodi, ker je truplo močno razpadalo. Znakov nasilja ni bilo opaziti. Truplo je bilo oblečeno v navadno staro obleko, od vode in ledu raztrgano in zbledelo. Moški je bil 40—45 let star, zdravih zob in 180 cm visok. Po vsem izgleda, da je bil delavec.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dneva oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. **Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič.** 964

Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj in zvečer po četrtni kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive paciente rade jemljejo »Franz-Josefov« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

nom so pobegnili preko meje. Ker je do omenjene tame pot po ravnom, so lahko nosili ves plen; od tame naprej proti meji pa je pot zelo strma, pa so storilci del pleha skrili v jamo z namenom, da pridejo pozneje ponj. Iz neznanega vzroka pa vlomilcev ni bilo po skriti plen, ki je v tolikih letih povsem propadel.

Mladostna nepridiprava. Pri Sv. Barbari v Halozah so imeli orožniki v zadnjem času opravka z dvema mlaodostnima tatičema, katera spadata v poboljševalnico. — 13 letni Jožef Vesenjak in 13 letni Franc Kokot iz Zavrča sta izrabila popevanje za Svečnico v kraju koles in kuretine. V Ptiju sta izmagnila izpred mestnega magistrata kolo mestnega upravnika Rudolfa Horvata in sta ga prodala pri Sv. Barbari v Halozah. Drugo kolo sta pofatila v Ormožu. Na Turškem vrhu v zavrčki župniji sta ponoči ukradla purana, puro in dve kuri ter sta prodala to kuretino na Hrvaskem. Mladostna izprijenca pa ni silila v poseg v tujo lastnino beda, ampak pokvarjenost, katero bo treba zaježiti s poboljševalnico.

Razni drzni vlomi. Skrajno drzni nočni vlomilci so vdrli v Slovenjgradcu v pisarno lesnega trgovca Štefana Šerbaka iz Pameč in so se lotili železne blagajne. Ker blagajni niso bili kos na hitro roko, so jo zapeljali na lesenih valjarjih skozi okno in odnesli v kakih 500 korakov oddaljeni gozd. Istočasno je zginil s storilci 3000 din vreden pisalni stroj in ročna blagajna s 318 din. V gozdu so drzneži odprli železno blagajno s pomočjo sekire in drugih pripomočkov ter so ukradli iz nje 10.000 din in delavske knjižice, katere so odvrgli v gozdu. — Drugi drzni vlam je bil izvršen v trgovino trgovca Feliksa Cankarja v Gornej Radgoni. Vlomilci so si privoščili raznih oblek ter manufakturnega blaga za 6000 din. V obeh vlomliskih primerih je orožništvo pridno na delu, da izsledi in izroči pravici drzne tatove. — V minulem tednu ob desetih zvečer je vdrlo šest toljavjev v hišo Marije Gorečan v Razboru pri Novi Cerkvi v daljni celjski okolici. Zahvali so od gospodinje in kuhanice denar. Ženski sta zagnali pri pogledu na roparje tak krik, da so se prestrašili in pobegnili. — V vasi Raztez pri Rajhenburgu prebiva v kmečki hišici s svojo hčerko Marijo posestnica Terezija Planinc. Krog enajstih ponoči sta dva maskirana neznanca z revolverjem v roki in pod pretnjo smrti zahtevala od preplašenih žensk 20 tisočakov. Mati in hči nista mogli dati več kot 1600 din, kolikor sta pred kratkim dobili iz hranilnice. Planinčevka je moral izročiti roparjem hranilno knjižico. Med pregledovanjem knjižice je gospodinja pobegnila skozi okno in hitela do soseda Pribožiča, kateri je prihitel na pomoč s puško in pregnal skrajno nasilna vlomilca.

S samokresom v roki izsilil denar. V Gottovljah pri Žalcu je vdrli ob štirih zjutraj v stanovanje posestnice Oniči Helene neznan moški. Tolovaj je izsilil iz prestrane ženske z naperjenim samokresom 890 dinarjev ter zginil. Orožniki so kmalu ugotovili, da gre v tem primeru za brezposelnega delavca brez stalnega bivališča iz Lisičnega pri Pilštajnu.

Ponarejanec izsledili in zaprli. V okolici Št. Vida na Dolenskem pod Primskovim so ljudje govorili, da pri Kastelčevih, po domače pri Dremeljevih, ponarejajo denar. Eden od Kastelcev je bil pred dve-

DOBAVLJA-

POPRAVLJA

motive

in vse vrste električnih strojev

Domača tovarna

IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

ma letoma obsojen radi potvarjanja denarja na dvoletni zapor. Tokrat gre za Ivana Kastelica, ki je zahajal pogosto k Vidgarjevem, katerim pravijo tudi Mežnarjevi, in imajo skrito domačijo v Poljanah pod Primskovim. Govorce o izdelovanju denarja so zvedeli šentvidski orožniki, ki so napravili hišni preiskavi pri Kastelčevih in Mežnarjevih. Pri Kastelčevih niso našli nič obtežilnega, pač pa je imel Mežnarjev Lojze kovčeg z dvojnim dnem. V vmesnem prostoru so naleteli na kovinaste pripomočke za vlivanje dvajsetakov. Priprave za ponarejanje so orožniki zaplenili in so odgnali v preiskovalni zapor Vidgarjevega Lojzeta in Ivana ter Ivana Kastelica.

Izpred sodišča

Radi tativne koles in vlomov obsojenega petorica. Predlansko in lansko leto so bile po Mariboru in okolici na dnevni redu najbolj drzne tativne koles in vlomi. Policiji in orožnikom je uspelo, da so izsledili in zaprli pet tativ in vlomilcev. Dne 9. februarja so ti uzmoviči dajali pred mariborskim okrožnim sodiščem odgovor radi tativne 18 koles, ki so bila vredna 18.000 din, ter radi 36 vlomov, ko gre za oškodovanje 30.000 din. Obsojeni so bili: 30 letni pekovski pomočnik Adolf Pinter iz Marija Brezje pri Mariboru na 4 leta, 21 letni delavec Bruno Gajšek iz Marija Brezje na 2 leti in 28 letni tkalec Feliks Germ s Pobrežja pri Mariboru na 1 leto strogega zapora, 40 letni trgovski pomočnik Friderik Mavrič in 25 letni čevljarski pomočnik Anton Lovše, oba iz Maribora, radi prikrivanja in nakupovanja ukradenih predmetov prvi na tri mesece zapora, drugi na tri mesece, pogojno na tri leta.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. V ponedeljek, 6. februarja, se je pri nas po dolgem času vršil živinski sejem. Živine je bilo pragnane še precej, a se je zelo malo prodalo. Večje kupčije so se izvršile na kramarskem sejmu.

Turnišče. Pretekli teden ponoči je Korenovim poginila krava, ki je zvečer še jedla ter pri njej ni bilo videti nobenih znakov bolezni. Ko pa so zjutraj prišli v hlev »polagat«, so jo našli mrtvo. Nekateri trdijo, da se pojavlja bolezen »metelice«.

Renkovci. V tukajšnjem »Raščičkem« gozdu se je prejšnjo soboto zgodila občutna nesreča. Sekali so nameč drva ter so pri podiranju bili nekoliko neprevidni, radi česar je drevo padlo neki ženski iz Gančan na noge ter ji obe prelomilo. Ponesrečenko so prejeljali v bolnišnico v Mursko Soboto.

Strehovci. Zelo žalostno je zapel naš mrtvaški zvon ter naznajan smrt še mlade Domankiševe matere, ki se je pred kratkim dala operirati. Po operaciji se ji je zdravje obračalo na bolje in jo je mož še prišel z vozom iskat, da bi jo ozdravljeno preveljal domov. Toda z žalostjo je spre

jel vest, da se ji je zdravstveno stanje poslabšalo in ji zdravniška veda ni mogla več pomagati. Naslednjega dne je že zatisknila oči k večnemu počitku. Bog ji daj nebeški raj, preostalim pa naše sožalje!

Prosenjakovci. Minuli teden v zgodnjih večernih urah se je nenadoma pojavit ogenj v oslici slame posestnika Malačič Jožeta. Zgorelo mu je približno 15 centov slame. Zanimivo je, da je pri nas v novem letu že trikrat gorela slama. To dejstvo očividno da misliti, da ga podtika sovražna ali mesečevalna roka.

Kukeč. Majhna je naša vasica, zato pri nas kakih posebnih novic ni. Živimo mirno in solidno življenje, zato nas vsak občutnejši pretresljaj v teku življenja neprijetno zadene. Prejšnjo nedeljo, 5. februarja, je nastal na približno 12 m dolgi in 5 m široki šupi posestnika Kerčmar Ludovika požar. Izbruhnil je onega dne in ob uri, ko so se gostje prav dobro počutili, kajti ta dan so imeli pri hiši gostijo. Vnela se je namreč slama-nata streha šupe, verjetno radi kake iskre, ki je padla iz dirnika, ker so ta dan močno kurili. Gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti, a pri reševanju se je na desni roki precej hudo opekel Kerčmar Jožef. Škoda je deloma krita z zavarovalnino.

Nedelica. Naravnost občudovanja vredna je predzrnost nekaterih naših fantov, ki so si pred kratkim ob večerni uri zbrali za žrtev pretepa nedolžnega psa, ki je kot čuvar hiše malo zalajal. Ko je gospodinja zaslišala cvilenje tepene živali, je stopila ven in je razgrajače skregala, za kar so se tudi nje lotili. Isti podjetneži tudi živini v hlevu niso dali miru, temveč so jo iz nekaterih hlevov spustili na prost, radi česar se je en bik prehladil. Krivce so orožniki izsledili in jih na merodajno mesto prijavili. Primerno bi bilo take fantiče eksemplarično kaznovati, da jim kaj sličnega ne bi več prišlo na um.

Hotiza. Ob priliku sejma, ki se je pred nedavnim vršil v Dolnji Lendavi, se je v tukajšnji gostilni »Liza« ustavilo več vračajočih sejmarjev, da bi se spočili in okreplčali. Med njimi je bil tudi Horvat Ignacij iz Polane, ki je gnal prodano kravo nekemu kupcu, ki se je vrnil iz Amerike, ter Hozjan Ignacij iz Trnja. Iz nerazumljivega razloga je prišlo med njima do nekega nesporazuma, radi česar je pozneje Hozjan s palico udaril Horvata s tako močjo po glavi, da je fant zbežal in na polju mrtev obležal. Počila mu je namreč lobanja, kar je bilo zanj usodno. Družino pokojnika je bridko zadela smrt, ker je fant družini služil kruh. Z zadevo se peča oblastvo, ki bo stvar razjasnil.

V italijanski vzhodno-afrški koloniji Somaliji vršijo domačini iz plemena Askari vojaško službo

Občni zbor KZ v Celju

Zadnjo nedeljo so se vršili občni zbori krajevnih KZ in so dokazali, da šteje KZ 70.000 članov. Na krajevnih občnih zborih so bili izvoljeni delegati za občni zbor osrednje Kmečke zveze, ki bo v nedeljo, dne 5. marca, v Celju.

Naši rajni

Stoperce pri Rogatcu. (Pogreb g. župnika Alojzija Pihlar.) Dne 28. januarja so se zbrali številni duhovni sobratje rajnega g. župnika, da ga sprejemo na njegovi zadnji poti, in sicer jih je bilo 18. Razen duhovščine domače dekanije, ki so bili skoraj vsi, so še prihiteli tudi sosednji sobratje iz Majšperka, Makola, Ptujskih gore in Sv. Trojice v Halozah; še celo mil. g. prošta iz Ptuja smo videli med njimi, ki se je pripeljal iz domače župnije pokojnega v spremstvu g. prof. Kolariča in gvardijana minoritskega samostana. Ob desetih se je začel žalni sprevod od župnišča do cerkve, kjer so duhovniki najprej opravili mrtvaške molitve za pokojnim. Nato je stopil na prižnico g. župnik Veranič od Sv. Roka ter se v imenu duhovnikov in žalnega ljudstva stoperške župnije poslovil od rajnega v globoko ganljivih besedah. Po sv. maši zadušnici, ki jo je opravil g. dekan rogaški, se je spet začel sprevod iz cerkve na pokopališče, kjer so mu pripravili prostor poleg njegovih prednikov Šireca in Amona. Ko je g. dekan opravil še zadnje pogrebne molitve ob grobu, ko se je od rajnega poslovil g. župan Vrabčič v imenu občine in domači g. šolski upravitelj v imenu žole, ko so domači pevci še zapeli ganljivo in tolažbe polno pesem »Jaz sem vstajenje in življenje, so začele padati težke grude na krsto rajnega ter nam naznatile, da se bo blagoslovljena zemlja za vselej zgrnila nad njegovimi zemeljskimi ostanki. Dragi tovariš, v duhu boš vedno živel med nami!«

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Velika inožica ljudi je na zadnji poti spremila vrlega moža postenjaka, Janeza Križan iz Sv. Lovrenca.

ki je kot dolgoletni mrlški ogleda in grobar go-toč čez 800 umrlim pripravil zadnje ležišče. Bil je skrben in vse življenje — dokončal je 70 let — neumorno delaven oče, ki se je použil v skrbi za svojo družino. Pogreb je vodil njegov najstarejši sin Franc, kapelan braslovški, ob spremstvu treh drugih duhovnikov, ter mu je ob grobu za slovo spregovoril lepe besede domači g. župnik. Naj zdaj v Bogu uživa večni pokoj, preostalom pa naše sožalje!

Sv. Trojica v Halozah. Dne 2. februarja so ob veliki udeležbi faranov pokopali uglednega, dobre katoliškega moža Blaža Kojca. Na sedmini so se pogrebci spomnili tudi novega lavantskega bogoslovja in zbrali zanj 115 din. Rajnemu Bog daj večni pokoj, darovalcem pa naj poplača njihovo radodarnost!

Verzej. Pokopali smo v kratkem tri dobre gospodinje istega imena, za katerimi žalujejo družine, in to: Osterc Marijo, Osterc Ano, roj. Muršič, in Osterc Ano, roj. Kapun. Rajnim naj sveti večna luč, žaluočim naše sožalje!

Podsreda. V nedeljo, 5. februarja, se je preseila v večnost Bezjakova gospodinja. Pokojna Marija je bila mati desetero otrok, katere je vse lepo krščansko vzgojila in za katere se je vse svoje življenje žrtvovala. Ljubili in spoštovali so jo ne samo njeni otroci in mož, ampak tudi vsa bližnja in daljna okolica. Ganljivo je bilo slovo od pokojnice dne 8. februarja od rojstne hiše in od zbrane družine. Pred hišo so zapeli pevci »Vigred se povrne«, nato se je sprevod pomikal proti farni cerkvi, po sv. maši pa na pokopališče, kjer se je ob odprttem grobu poslovil od pokojnice domači g. župnik z lepim govorom, a pevci so zapeli žalostinko. Užaloščeno rodbino naj Bog potolaži, pokojni gospodinji pa naj sveti večna luč!

Razbor pri Zidanem mostu. Turobno so nam zadoneli naši zvonovi in naznanili smrt blagtega očeta Antona Zabasu. Rajni je bil star 69 let in je imel plemenit značaj. Vsi farani se ga bomo spominjali. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudi. Pevci so mu zapeli na pokopališču žalostinko. Rajnemu naj sveti večna luč — žaluoči družini pa naše sožalje!

Društvene vesti

Sv. Lovrenc na Pohorju. V nedeljo, 29. januarja, je tukajšnje Kmečko bračno društvo uprizorilo v društvenem domu veseloigro »Politikant«. Igro so na Svečnico ponovili. Za pustno nedeljo pa uprizorjena nič manj zabavna igra »Ženin na toligi«.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Prosvetno društvo bo sodelovanjem dekliškega krožka vprizorilo na pustno nedeljo, 19. februarja, po večernicah znamo igro »Izbubljeni raj«. Marječani in sosedje, ta dan na svidenje!

Sv. Peter pri Mariboru. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita v nedeljo, 19. februarja,

Dragiša Cvetković, novi predsednik naše vlade in notranji minister

Knez-namestnik Pavle bo govoril 5. marca na radio iz Beograda svetovni razstavi v Njujorku

ob 15 veseloigro »Dva para se ženita«. — Ob 18.30 bo ponovitev.

Vurberg. Prav kmalu bo zapel pepelnični zvon. Toda prej bomo še videli »Micki je treba moža«, in to na pustno nedeljo, 19. februarja.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo, dne 19. februarja, bo v Ciril-Metodovem domu lepa prireditev pevskega in tamburaškega odseka Prosvetnega društva. Na sporedu je tudi priljubljeni »Jezični dohtar«. Torej na pustno nedeljo po večernicah na svidenje v dvorani v velikem številu!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 29. januarja je naše Prosvetno društvo »Zarja« z velikim uspehom vprizorilo dramo »Igra življenja«. Dne 19. februarja bo pa društvo vprizorilo po večernicah dve šaljivi enodejanki s tremi šaljivimi pesmimi. Pridite!

Velika Nedelja. Tukajšnja dramatska družina priredi za pustno nedeljo na društvenem odu igro v treh dejanjih »Skapinove zvijače«. Začetek ob 15.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita v nedeljo, 19. februarja, po večernicah v Društvenem domu »telovadno akademijo« z 18 točkami. Vsi vladljivo vabljeni!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Na pustno nedeljo, dne 19. februarja, po večernicah uprizorimo Goljovo veseloigro v treh dejanjih »Ženitev«.

Središče ob Dravi »Ljudski oder« uprizori v nedeljo, 19. februarja, v društvenem domu veseloigro v štirih dejanjih »Stric v toplicah«. Začetek ob 19.

Veržej. Prosvetno društvo priredi na pustno nedeljo, 19. februarja, veseloigro »Dva para se ženita«.

Loče pri Poljčanah. Prosvetno društvo »Slomšek« priredi v soboto, 18. februarja, ob 20, in v nedeljo, 19. februarja, po večernicah, ob 15, v šoli v Ločah veseloigro v treh dejanjih: »Micka, premisli si!« Vstopnina običajna.

Poljčane. Prosvetno društvo uprizori na pustno nedeljo, 19. februarja, Nušičeve komedije v treh dejanjih v prosvetni dvorani ob 16.

Št. Ilj pri Velenju. V nedeljo, 19. februarja, priredi fantovski odsek dve igri: »Novi zvon na Krtini« in »Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«. Začetek ob 15.

Mestinje pri Šmarju pri Jelšah. Šmarski fantovski odsek bo v nedeljo, 19. februarja, gostoval pri nas z veseloigro »Dva para se ženita«, v dvorani gasilskega doma.

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravnim »Franz-Josefovom« gremko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolhajo na želodcu in črevih, pa pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.)

1138

čemo: Dobro porabi zimsko dobo za prosvetno delo, saj bo letos pri nas okrožni tabor, ki nam bo lahko v čast ali — nečast, če ne bi bili dovolj zavedni in pripravljeni!

Slov. Bistrica. Letos so se opogumili stopiti v zakonski st. n zlasti naši najvidnejši prosvetni delavci. V nedeljo je popeljal pred oltar gdčno Milo Brinovec, dolgoletno delavko med žensko mladino in tajnico Prosvetnega društva, naš občinski tajnik in akademik g. Franček Rožmarin, ki mu je fantovski odsek kot predsedniku okrožja in svojemu članu napravil lepo odrhodnico. — V ponedeljek pa se je poročil Jerovškov Ivan, sedanji podžupan in dolgoletni predsednik fantovskega odseka, z gdčno Pavlo Venguš iz Ložnice, ki je bila voditeljica dekliškega krožka. Ob lepem slavoloku pri Slomškovem domu sta se zbrali obe društvi ter po primernih pozdravih spremili oba v cerkev. Obema paroma mnogo sreče in božjega blagoslova!

Zreče. V nedeljo, 19. februarja, se vrši občni zbor KZ takoj po prvi sv. maši v dvorani Vinter. Poselite v obilnem številu občni zbor, na katerem se bo pobirala tudi zaostala članarina in sprejemali novi člani. Vse v Kmečko zvezo! Čim več nas bo, tem udarnejša bo naša moč in večji bodo uspehi!

Poljčane. Občinski odbor je imel 24. januarja proračunsko sejo. Novi proračun je nekoliko višji od starega. Povišanje se nanaša na izdatke za šolo, nekatera nujna dela pri mostovih in občinskih cestah. Ker po 1. aprilu železniška tehnicka pri postaji ne bo več na razpolago v javne potrebe, je odbor prisiljeno sklenil, da nabavi občinsko tehnicko, za katero bo treba štetni precej jurčkov. Vprašanje elektrifikacije je za naš okraj zelo važno, le rešuje se zelo počasi. Elektriko bi potrebovala vsa Dravinjska dolina. Tukajšnja tovarna (bivša Koblišekova) že več let počiva. Osamelo zidovje je brez koristi, zaposlilo bi se pa lahko v njej precej delavcev, ki so sedaj brez zaslужka. Naši kolesarji se pritožujejo nad cest-

Dopisi

Sv. Lovrenc na Pohorju. Ko vozijo po strmi poti s Peska v Sv. Lovrenc hlide, je na poledenih tleh spodrsnilo konjem. Pri padcu se je zlomila ojnice pri vozu in se zarila konju v život, da mu je izstopilo drobovje. Morali so ga na mestu ubiti. Tudi drugi konj je poškodovan in najbrž ne bo za rabo. Lastnik trpi občutno škodo. — V tukajšnjem Kasjakovem kamnolomu se pred tremi tedni prenehalo z delom in je radi tega okrog 40 delavcev brez zaslужka. Vzrok je menda v tem, ker se lomi čedalje slabši kamen.

Gradišče pri Slovenjgradcu. V našem kraju živi star občan Janez Čuješ, ki ga je še rajni svetniški škof A. M. Slomšek birmal. Vaš dopisnik se je razgovarjal z njim in mu je povedal marsikaj nimivega iz starih časov. — Doslej smo imeli samo eno poroko, in sicer se je poročila mladenka Marija Blodnik in Viktor Repnik, oba iz uglednih rodin. Na svatbi se je nabralo za spomenik padlim vojakom v Starem trgu 80 din. Iskrena hvala!

Zrkovce pri Mariboru. Gasilska četa priredi v nedeljo, 19. februarja, ob 20 v dvorani g. Sagadin v Zrkovcah lepo igro »Tri sestre«.

Sv. Ana v Slov. goricah. Dne 7. februarja zvezcer je bilo vlonljeno pri posestniku Ludoviku Hödl v čebelnjak ter so tatovi odnesli iz dveh panjev par okvirov s strdjo. Uničili in razmetali

so vse po čebelnjaku. Ko so tatovi opravili v čebelnjaku, so šli h kuhinji ter so sneli okno, toda našli niso ničesar. Nato so odšli k sosedu. Tam so iztrgali križ iz okna in so odnesli 12 litrov bučnega olja in deset klobas. Pa še niso mirovali. Šli so še dalje k drugemu sosedu ter so vlonili v klet in v stransko sobo pri kuhinji, pa zopet niso našli ničesar. Tatovi so imeli bicikle. Sedaj pozveduje za njimi orožništvo.

Veržej. Imeli bomo v fari zopet sv. misijon. Prišli bodo sinovi sv. Frančiška in bodo med nami delovali od 5. do 12. marca. — Dolgo že prosimo, da bi dobil naš trg pošto, kar bi bilo dobro za občino in državo.

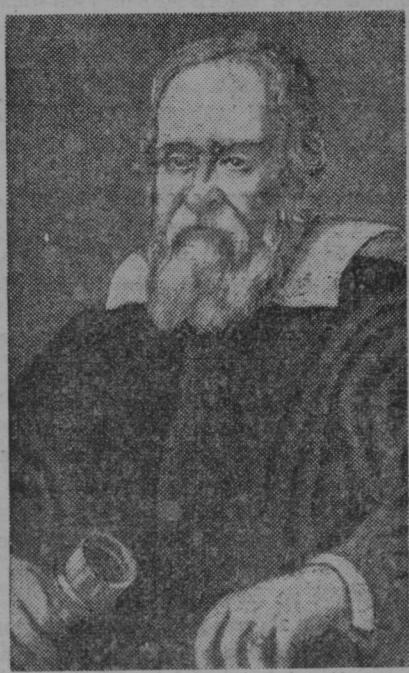
Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Je sicer z ene strani prijetna taka suha zima, ki jo imamo, vendar nas že skrbi, če ne bo mati zemlja ostala presuhata, ako ne bo kmalu več snega ali spomladanskega dežja. Tudi za vožnjo krompirja je ugodno, ko bi le boljšo ceno imel. Letos nas čakajo važne zadave: tovorno postajo bi dobili in električno napeljavo, če bi se odločno oprijeli dela, in priprave za regulacijo Poljskave bi se morale dokončati. Seveda bo treba, da se sami za vse dovolj zanimamo, da nam pa tudi javni činitelji priskočijo na pomoč. Mladini še posebej kli-

Novi angleški poljedelski minister
Dorman-Smith

Krvavi diktator Rusije Jožef Stalin
bo govoril v Moskvi 10. marca na
18. rednem kongresu komunistične
stranke

375 let je poteklo 15. februarja, od
kar je bil rojen v Pisi na Italijanskem
G. Galilei, slavni zvezdogled,
naravoslovec in fizik

no davčino. Težko je res plačati, nadejamo pa se, da si bomo to prihranili pri kolesih, ker upamo, da se bodo z nabranim denarjem ceste vsaj nekoliko zboljšale. Obenem kolesarji prosijo več pravic na cesti, od pešcev pa pričakujejo, da malo bolj upoštevajo cestno-policjski red. Vsem pa: Vozi in hodi desno!

Pojčane. Tukajšnja krajevna KZ je že po še ne enoletnem obstoju pokazala sadove. Poleti je priredila dvodnevni tečaj za konzerviranje zelenjave in sadja. Dne 2. in 30. januarja pa je bil gospodarsko-zadružni tečaj.

Ponikva ob juž. žel. Dne 6. februarja se je vršila v okolici Luterje izredna svatba. Poročila sta se g. Sveti Alojzij, predsednik Prosvetnega društva v Ločah, in gdčna Elizabeta Ferlež, članica Prosvetnega društva v Ponikvi. Poročne obrede je opravil g. Modrinjak Franc, duhovni voditelj Prosvetnega društva v Ločah. Obenem sta dva gospodarja-brata: oče neveste g. Mihael Ferlež, ključar župnijske cerkve, in stric neveste g. Jakob Ferlež, upokojeni železničar, obhajala petindvajsetletnico svoje poroke. Poročena sta bila 26. januarja 1914. Pri veseli gostiji na nevestinem domu so svatje zložili na predlog g. jubilanta Jakoba Ferlež 200 din za novo lavantinsko bogoslovje in na predlog starešine g. Martina Vrečko 65 din za Slomšekov dom na Ponikvi. Oče neveste pa je dal za petindvajsetletnico svoje poroke pred ženitovanjsko večerjo svojo 12 člansko družino posvetiti presv. Srcu Jezusovemu po domačem g. župniku. Ta lepa in pomenljiva svatba bo ostala vsem udeležencem v trajnem spominu. Častitamo novoporočencema in jubilantom, zvestim naročnikom »Slov. gospodarja«, ter želimo, naj božje Srce varuje nje in njihove vrele družine!

Elektrifikacija Dravskega polja

Prebivalci Dravskega polja že dolga leta opazujemo, kako se naglo in razkošno elektrificira Gorenjska in Dolenjska, mi pa s svojimi pogjanji s Falo stojimo vedno na isti točki. Smo sicer v njeni bližini, a ona daje prednost industrijskim krajem. Zato smo se prebivalci Dravskega polja, zbrani na manifestacijskih zborovnjih v Sv. Marjeti na Dravskem polju in na Ptujski gori, odločili poslati odločajočim činiteljem tele rezolucijo:

1. Naglemu tehničnemu razvoju mora slediti tudi poljedelstvo z izkorisčanjem vseh tehničnih pridobitev, kar mu omogoča ravno priklop na električno omrežje.

2. Elektrika nudi prebivalstvu zboljšanje zdravstvenih razmer v hiši in družini ter sanacijo vasi.

3. Elektrika nam prihrani pri napornem delu in času.

4. Kmetovalcu omogoča cenejšo in večjo proizvodnjo na istem zemljišču.

5. Omogoča naselitev industrije in obrtnikov med nami, ki smo v neposredni bližini Maribora, Ptuja in Drave.

Radi tega se obračamo na vse odločajoče oblasti in činitelje, zlasti pa:

a) kr. bansko bansko upravo v Ljubljani, da ona takoj prevzame elektrifikacijo Dravskega polja, kjer so pripravljalna dela že končana, prebivalci pa so pripravljeni tudi na žrtve;

b) vse gg. narodne poslance in banske svetnike v Sloveniji, da se povsod in vedno zavzemajo za elektrifikacijo Dravskega polja, odnosno nam odobrijo kredit za izvedbo načrtov;

c) Kmetijsko zbornico kot strokovno organizacijo, da zagovarja naše povsem upravičene težnje za povzdigo kmetov;

d) državni zdravstveni zavod v Ljubljani, da radi zboljšanja zdravstvenih razmer priporoča in podpira naše prošnje in težnje.

Poslednje vesti

PAPEŽ PIJ XI. POLOŽEN V GROBNICO

Papež Pijs XI. je bil 14. februarja ob štirih polnolni položen v grobničo poleg Pija X. v cerkvi sv. Petra v Rimu po starodavnih obredih. Karinali so se zbrali v kapeli najsv. Zakramenta in so ob petju psalmov prenesli krsto z rajnim pred glavnim oltar Petrove cerkve. Po mrtvaških obredih je bilo prenešeno truplo v stransko kapelo. Tam so ga položili v krsto z cipresinoga lesa. V to krsto so dali tri vrečice s kovanci s papeževim podobo. V prvi vrečici je bilo 17 zlatih kovancev (ker je papež vladal 17 let in 4 dni), v drugi 17 iz srebra, v tretji 17 iz bakra. V prvo krsto so položili še pergament v kovinski cevki. Na pergament so zabeležili vse važnejše dogodke iz 17 letne dobe pontifikata (najvišje cerkvene službe) Pija XI. Preden so prvo krsto zaprli, so pokrili obraz in roke sv. očeta z belim, telo pa z rdečim pajčolanim. Ko so zaprli prvo krsto, je bila podpisana listina o pokopu papeža Pija XI. Cipresina krsta je bila položena v svinčeno in ta v hrastovo. V tri krste shranjeno truplo je bilo prenešeno v zgoraj omenjeno grobničo, kjer bo ostalo, dokler ne bo zgrajena za Pija XI. posebna grobniča.

STRANKA JRZ BO V CELOTI PODPRAVILA NOVO VLADO

V predsedništvu vlade v Beogradu so se stali 13. februarja člani izvršilnega odbora JRZ: predsednik dr. Stojadinovič, prvi podpredsednik dr. Korošec in drugi podpredsednik dr. Spaho. Izvršilni odbor je sklenil, da bo stranka JRZ v celoti podpirala novo vlado pri izvajjanju njenega programa ter da bo stranka v vsem nadaljevala svoje delovanje v slogu in edinstvu.

OTVORITEV X. ZASEDANJA BANSKEGA SVETA

V veliki dvorani banske uprave v Ljubljani je bilo 13. februarja otvorjeno X. zasedanje banskega sveta. Zasedanje je otvoril g. ban, ki je izročil novo imenovanim članom dekrete.

G. dr. Vladimir Ravnhar je predlagal udanostne brzjavke kralju, knezu namestniku, predsedniku vlade in finančnemu ministru.

G. ban se je spomnil v posebnem nagovoru, katerega je poslušal banski svet stoje, rajnega papeža Pija XI. — Za to počastitvijo je prešel g. ban na razpravo o banovinskem proračunu za 1939/40, ki znaša 136.3 milij. dinarjev in je ta zvišan od sedaj veljavnega za 6.3 milij. din. Proračun se je povečal radi večjega številu uslužencev in zaradi porasta plač dosedanjemu uradništvu radi višjih službenih let. Ako izvzamemo vzdrževanje ljudskih šol, odpade glavni del povsiška na banovinske socialne, kulturne in gospodarske ustanove ter na odplačevanje dolgov.

Glavno pri novem proračunu je, da ne navaja nobenega novega davka in tudi obstoječi ne bodo zvišani. Povišanje se bo krilo s povečano davčno osnovno. G. ban je nato prešel na posamezna poglavja proračuna, o katerih se je razvila razprava in o kateri še bomo obširneje poročali z ozirom na razmere na Štajerskem, Koroškem in v Slov. Krajini.

Domače novice

Zadostilna trdnevnica pred pepelnico v Mariboru. Od 19. do 21. februarja bo v mariborski stolni in mestni župni cerkvi pred izpostavljanim Najsvetejšim običajna trdnevnica kot priprava na velikonočno sv. obhajilo, katero s posebnim dovoljenjem prevzv. nadpastirja vsi udeleženci trdnevnice lahko prejmejo že v teh dneh. Vse tri dni, v nedeljo, ponedeljek in torek, bo o 5.30 pridiga, po pridigi se pred sv. mašo podeli sveti blagoslov z Najsvetejšim, ki se izpostavi in ostane izpostavljen do konca večernic, ki sledijo večerni pridigi ob 17; po večernicah se še podeli sv. blagoslov. Tretji dan, v torek zvečer, se po sklepni govoruh o 17 trdnevnica zaključi s slovensnimi večernicami in z zahvalno pesmijo »Tebe Bogu hvalimo« pred zakramentalnim sv. blagoslovom.

Podlegel opekljam. Sprejaj poročamo, da je dobil smrtno nevarne opeklime pri reševanju konj iz gorečega hleva v Podteru pri Ljubnem v Savinjski dolini 62 letni posestnik Janez Konšak, katerega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrl.

Smrtna žrtev skrajne podivjanosti. Zadnjo nedeljo je bila otvoritev gostilne »Šobrov dvorec«, ki je last g. Perka iz Kamnice, a jo je vzel v na-

jem Franc Bračko od Sv. Jurija ob Pesnici. K otvoritvi se je natepla večja skupina drvarjev. Že okajeni obiskovalci so se razdelili v dva tabora: eden je bil v krčmi, drugi zunaj. V pozni nočni uri je nastal pretep. Oni, ki so bili zunaj, so pobili vse šipe na gostilni in zdrobili vrata ter vso opremo. Kot smrtna žrtev nezaslišanega divjaštva je obležal 22 letni Anton Jarc iz Bresterisce pri Kamnici. Jarca so našli po razhodu divjakov na pragu krčme z razbito glavo in z več zahodljaji v prsa. Orožniki iz Kamnice imajo sedaj vso zadevo v rokah.

Enodnevni tečaj v trsnih rezi v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadarski šoli v Mariboru v četrtek, 2. marca. Tečaj je brezplačen. Za hrano in prenocišče skrbe tečajniki sami.

Dvodnevni kletarski tečaj se bo vršil na Vinarski šoli v Mariboru 13. in 14. marca. Tečaj je brezplačen in je namenjen predvsem praktičnim vinogradnikom. Za hrano in prenocišče skrbe tečajniki sami.

Naši rajni

Sv. Jurij v Slov. goricah. Spremili smo k večnemu počitku Marijo Vela, dobro mater, babico in veleposestnico iz Žic. Rajna je imela zlato srce za reveže. Naj ji sveti večna luč — preostalim naše sožalje!

Sv. Pavel pri Preboldu. Pred kratkim smo kopali daleč naokoli znanega in priljubljenega mežnarja Antona Škorjanc. Leto dni je bolhal na želodcu in črevah. Umrl je zadet od kapi. Na pogreb so prišli številni njegovi znanci in prijatelji. Prihitela sta tudi brat g. Matija, župnik v Topolščici, in nečak g. Jože, novomašnik, pri vojakih v Zagrebu. Naj počiva v miru, žalujočim naše sožalje!

Spodnja Sv. Kungota. Tu je dne 9. februarja umrla v 80. letu starosti Marija Purkhart, posestnica in gostilničarka. Pokojna je bila dolgoletna naročnica »Slov. gospodarja« in »Nedelje«. Bila je zelo prijubljena, kar je pričala velika udeležba pri njenem pogrebu. Na grobu ji je spregovoril domači g. župnik v slovo, pevsko društvo pa je zapelo žalostinko. Rajna naj počiva v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Iz naših društev

Maribor. Stolna dekliška Marijina kongregacija uprizori dne 26. februarja ob 16.30 v dvorani Zadržalne gospodarske banke igro »Prisegam«.

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, 19. februarja, pridešti vsi popoldne po večernicah v Slomšekovem dvorano, kjer se boste pošteno nasmejali. Fantovski odsek priredi namreč veseloigro »Gospoška kmetija«.

Cadram. Prosvetno društvo vprizori na pustno nedeljo veseloigro »Stric v toplicah«. Začetek ob 15 v Društvenem domu.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V nedeljo, dne 19. februarja, vprizori Prosvetno društvo po večernicah v šoli burko »Zakonci štrajkajo«. Igra ima tri dejanja ter na cente smeha.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 19. februarja, po večernicah priredi Prosvetno društvo v Slomšekovem domu lepo ljudsko igro »Deseti brat«.

Dopisi

Zibika. Podružnica Sadarskega in vrtinarskega društva v Šmarju pri Jelšah priredi v Zibiki v nedeljo, 26. februarja, po pozrem sv. opravilu v ljudski šoli poučno predavanje iz sadjarstva. Predavanje bo vodil g. Brumen, strokovni učitelj banovinske kmetijske šole v Št. Juriju ob juž. zel. K obilni udeležbi vabi odbor podružnice.

Laporje. V nedeljo, 12. februarja, se je vršil občni zbor KZ, katera se je nanovo ustanovila. Poročal je in obrazložil važnost te kmečke organizacije g. inž. Šturm iz Maribora. Po dolgem času se je zopet začelo zanimanje za to važno stanovsko organizacijo. Kmetje, pristopite vsi v organizacijo! — Ustanovilo se je pri nas tudi Seleksijsko društvo za belo slovensko govedo. Tudi to društvo je velike važnosti za kmetijstvo. — Snujemo pa tudi podružnico Sadarskega in vrtinarskega društva. Napredujemo — in prav je tako!

Mlinarji!

Umetni mlinški kamni, za vsako meljavo in vsako velikost, najboljši in najcenejši pri 298

S. FORSTNERIČ
mlinostavsko podjetje
Maribor — Melje

Kmečka trgovina

Zunanja trgovina in cene kmetijskih pridelkov

Cene kmetijskih pridelkov so v glavnem odvisne od zunanjega trga, ki ga delimo v skupino, kjer na umetnem način drže cene visoko (avtarki Nemčija, Italija), in v skupino, kjer se kupuje po potrebi in zmogljivih plačilnih sredstvih brez prisilnih ukrepov. Tržišča, kjer so vedno visoke cene, nas vlečejo in nam lahko odkupijo vse. Mi smo na ta tržišča tudi v zadnjih letih postavljali in vnovičevali svoje pridelke. To je bilo lepo in koristno, dokler je ta trg imel denar, da nam je naše produkte plačeval. Toda denarja je na tem trgu vedno manj, zato nam ne kaže druga gega, kot polagoma zapustiti takta tržišča, kajti to ve vsak kmet, da je bolje ne prodati, kot pa za prodano blago nič dobiti. V tem tiči vzrok, da so cene na naših tržiščih neznatno popustile in se čuti v trgovini neka negotovost.

V tej negotovosti nas pa navdaja z upanjem naša spremnost v trgovini z drugimi državami. Kolikor namreč na enih tržiščih, kjer primanjkuje denarja, popuščamo, toliko pridobivamo na drugih. Živiljenjski interes nam narekujejo, da se obrnemo na trg s svobodnim gospodarstvom, kjer se plačuje v denarju. Ta trg je bil v zadnjih letih v krizi (razvrednotenje denarja), ki je pa že minula. Cene se na teh trgih radi naglega obroževanja dvigajo, plačilna zmožnost je zelo visoka. Ne bilo bi pametno to prezreti in se slepo vezati na trg, kjer je plačilna zmožnost vedno manjša. Za tak prehod je pa treba novih ljudi, ki so pri nas tudi prišli. Radi tega je negotovost v trgovini samo trenutna in pomeni vmesno dobo, ko se težišče naše trgovine polagoma postavlja na druga tržišča. Prvi korak je na tem polju storjen z imenovanjem novih ljudi, drugi bo pa pravemu nujno sledil. Radi tega se ne strašimo bodočnosti, kajti naši vodilni činitelji dobro vedo, kam se je obrniti in kje lahko izvlečemo večje koristi. Trdnio upamo, da bodo novi ljudje, ki so prav zato prišli, znali navezati in dobiti trg, kjer bomo lahko prodajali in za prodano blago dobili tudi denar.

Nakup plemenskih kobil za kobilarno na Pragerskem

Komisija ministrstva za kmetijstvo in kr. banke uprave bo nakupovala za novo kobilarno na Pragerskem dobre plemenske kobile v sledenih krajih:

v Kapci pri Lendavi 20. februarja ob 15; v Ormožu 21. februarja ob 8; v Ptiju 21. februarja ob 13; v Š. Lenartu v Slov. goricah 22. februarja ob 10; v Slinici pri Mariboru 22. februarja ob 14.30; v Š. Juriju ob juž. žel. 23. februarja ob 9.

V poštvet pridejo le najboljše živali v starosti 3 do 7 let noriškega tipa. Konjereci, ki imate res dobre živali, pripeljite jih na pregled radi morebitnega odkupa. Pozneje boste mogli od svojih prodanih kobil odkupiti nazaj tudi žrebičke, ako boste želeli. Ako imate dokazila o izvoru živali, jih prinesite s seboj.

Cene goveje živine

Voli. Debeli voli so bili najcenejši na sejmu v Ptiju, kjer so dosegli 4.75 din za kg, dočim so bili v Mariboru, Brežicah in Litiji po 5 din kg, v Celju in Ljubljani 5.50—5.75 din, v Kranju pa po 6 din kg. Slabše rejeni in plemenski voli so bili najcenejši v Mariboru in Ptiju, kjer so bili po 4 din, v Brežicah, Slov. Konjicah in Litiji so bili te vrste voli po 5 din, v Ljubljani, Celju in Kranju pa po 5 do 5.50 din kg žive vase.

Biki so bili na sejmu v Murski Soboti po 4.50 do 5 din kg, slabše blago pa celo po 4 din.

Krave. Najnizjo ceno so dosegli krave v Murski Soboti in v Ljutomeru, kjer so se prodajale od 3.25 do 3.75 din kg; boljša cena za krave je bila v Mariboru, Celju in Ptiju, kjer so dosegli 4 do 4.25 din kg, v Brežicah in Ljubljani so pa dosegli že 4.50 din, v Kranju pa celo 5.25 din kg žive vase. Vidimo iz tega, da je baš prikravala cena na raznih sejmih najbolj različna.

Telice in mladi junčki. Po vseh sejmih se je za te vrste živali doseglo povprečno 5 din za kg, samo v Ptiju, kjer je cena ostale živine bila razmeroma nizka, so telice dosegli 5.50 din za kg, v Kranju pa celo 6 din kg.

Teleta so bila najcenejša v Brežicah in Slov. Konjicah, kjer so bila od 4.50 do 5 din. Po ostalih sejmih so se teleta prodajala od 5.50 do 6 din kilogram, v Kranju so pa dosegla celo 8 din kg žive vase.

Svinje

Plemenske. Na sejmu v Mariboru so bili 5—6 tednov stari pujski po 70—90 din, 7—9 tednov po 95—125 din, 3—4 mesece stare svinje so bile po 200—300 din, 5—7 mesecev 320—420 din, 8—10 mesecev 450—520 din, 1 leto stare svinje pa po 720—980 din. 1 kg žive teže se je prodajal po 7.75 din. Na sejmu v Kranju so bili 7—8 tednov stari pujski 150—290 din za glavo.

Dobele svinje so bile v Ptiju, Slov. Konjicah, Celju in Brežicah po 8—9 din kg, v Mariboru, Murski Soboti in Kranju pa po 10—10.50 din kg žive vase.

Pršutarji so imeli po vseh sejmih precej enake cene, ki so se gibale od 7.75 do 8 din kg žive vase. Edino v Kranju so poskočili na 8.50 din.

Meso

Govedina se prodaja povprečno od 10 do 12 dinarjev kg, slabše vrste meso pa po 8 din.

Svinjsko meso se prodaja na Štajerskem povprečno od 13 do 14 din, na Gorenjskem pa celo po 16 din kg.

Svinjska mast je na prodaj po 18—12 din kg, slanina je pa povprečno za 2 din cenejša.

Med

se je prodajal v Mariboru po 18 din, v Ptiju, Litiji in Celju po 20 din, v Ljutomeru, Ljubljani, Slov. Konjicah in Brežicah po 16 din, v Kranju pa po 22 do 24 din kg.

Vino

V ptujski, ljutomerski in brežiški okolici se kupuje navadno mešano vino pri vinogradnikih od 4.25 do 5 din liter, finejše sortno vino pa po 7—8 din liter.

Sadje

Jabolka niso padla pod 4 din kg; prvovrstna se prodajajo celo po 6—7 din. Suhe češljije so bile v Ljubljani po 14 din kg, celi orehi pa po 10 din kg.

Žito in krma

Banatska pšenica 156 din, suha koruza 103 do 112 din, spomladanski ječmen 180—185 din, oves

po 160 din 100 kg sremska ali slavonska nakladalna postaja. — Fižol se je na domačih tržiščih prodajal po 2—3.50 din kg, krompir pa po 0.75—1 din, v Murski Soboti je pa celo padel na 0.60 din kg.

Cena senu se ni dvignila nikjer nad 0.75 din kg, v Murski Soboti je pa bilo celo po 0.55 din. Cene slamki se gibljejo od 0.30 do 0.50 din kg, le v Ljubljani je dosegla 0.60 din. V Slov. Konjicah se je za 0.70 din kg dobila tudi že lucerna.

Kože in volna

Goveje kože so bile v Mariboru in Ptiju po 9 din, v Litiji po 10 din, v Kranju pa po 12 din kg.

Teleče kože so kupovali na Štajerskem povprečno od 11 do 12 din kg, v Kranju so pa dosegli 14 din kg.

Svinjske kože niso padle izpod 8 din kg, najvišjo ceno so pa dosegli v Ljubljani, kjer so bile po 13 din, v Litiji pa celo 14 din kg.

Volna: neoprana je bila v Kranju po 24 do 26 din kg, oprana pa po 34 do 36 din kg.

Sejmi

Od 16. do 22. februarja bodo sejmi v sledenih krajih: 16. bo v Šoštanju živinski in kramarski, prav tako tudi v Sedlarjevem v Polju — 17. bo svinjski v Mariboru — 18. bo svinjski v Brežicah, Celju in Trbovljah — 20. bo v Braslovčah živinski in kramarski, v Vidmu ob Savi pa svinjski in goveji — 21. bo v Ormožu svinjski, v Ptiju pa goveji in konjski — 22. bo svinjski sejem v Celju, Ptiju in Trbovljah, v Podčetrtek in v Teharjih pa živinski in kramarski.

*

Oblastne naredbe, tičče se kmetijstva

Izšla je banovinska naredba o negi sadnega drevja. Priobliko bomo v marčevi številki naše priloge »Kmečko delo«. Naredba je zelo važna in opozarjam na njo posebno one sadjarje, ki imajo zanemarjene sadovnjake. — Dalje se pripravlja naredba o izdelovanju kmetijskih strojev. Ko bo izšla, bomo o njej poročali. — Kmetovalci dobe proti vknjižbi na prvo mesto pri nekaterih dearnih zavodih že posojila. Obrestna mera se giblje od 8 do 8.5%. Upamo, da bodo kmalu povsod krediti na razpolago.

Razgovori z našimi naročniki

Sprejem v pazniško službo. J. R. Za službo pažnika v kaznilični je treba zaprositi ministra pravde, in sicer potom upravnika moške kaznilične v Mariboru. Prošnji je priložiti sledeče liste: 1. krstni list (ne smete biti starejši nego 30 let); 2. zdravniško spričevalo; 3. hravstveno spričevalo; 4. domovinski list; 5. izkaz o dovršeni vsaj ljudski šoli; 6. uverjenje pristojnega vojnega okrožja, da ste odslužili obvezni rok v stalnem kadru, razen, ako niste po odredbah zakona o ustroju vojske in mornarice kot edini hranitelj nesposobnih zadružarjev oproščeni službe v stalnem kadru; 7. če ste zavezani plačati vojnicu, morate predložiti potrdilo, da ste vojnicu plačali, odnosno, da k plačilu niste zavezani, ker nimate dohodkov; 8. potrdilo sodišča, da niste pod skrbstvom ali v konkurzu in da ni nad Vami podaljšana očetovska oblast; 9. potrdilo državnega tožilstva, da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic in tudi ne zaradi kaktega nečastnega dejanja; 10. samski list ali potrdilo, da ste vdovec brez otrok, ali da ste sodno ločeni od žene brez otrok; 11. pismeno izjavo, poverjeno od sodišča, da se obvezujete služiti v pazniški službi najmanj tri leta. — Ako bi se hoteli poročiti, bi morali za dovoljenje prositi, a še po triletnem službovanju. — Paznike v jetnišnicah okrožnih sodišč pa sprejemata predsedništvo apekacijskega sodišča v Ljubljani pod istimi pogoji in je prošnje vložiti neposredno na imenovan predsedništvo. — Službe se razpisujejo po potrebi; ako bi jo vložili brez razpisa, jo bodo najbrž obdržali v evidenci.

Služba na pošti. Iсти. Ako se zanimate za državno službo, morate zadevno prošnjo nasloviti na poštno ravnateljstvo v Ljubljani in pridejati vse priloge, ki so potrebne za sprejem v državno službo, in o katerih smo že pisali v zgornjem odgovoru, pri čemer odpadejo točke 10 in 11. Za morebitno službo zasebnega pismonoša (pri pogodbenih poštah) ni treba posebnih dokumentov, odnosno pogojev.

Izguba zaščite radi nepopolnega plačila anuitete. H. J. Zasebniku ste dolžni večjo vsoto in obračun napravila februarja 1938. Plačali ste

nato prvo anuiteto marca 1938, drugo anuiteto pa ste hoteli plačati oktobra 1938, a je upnik ni hotel sprejeti. Nato ste poslali anuiteto upniku po pošti, a mesto 1600 din le 1500 din. Vaše nadaljnje navedbe v pismu niso povsem točne, odnosno ne soglašajo z navedbami upnika v tožbi, ki smo si jo ogledali. Upnik trdi, da Vas je s prizoričenim pismom pozval, da mu v naknadnem roku 15 dni plačate celo anuiteto. Po zakonu bi morali Vi plačati vse doslej zapadle anuitete; tretja je zapadla v plačilo 1. novembra 1938. Upnik ima pravico v primeru, da mu v dodatnem roku 15 dni ne izplačate cele anuitete, zahetati takojšnje plačilo vseh nadaljnih anuitet. Ker sami pravite, da ste plačali od druge anuitete 100 din premalo in ker bo najbrž navedba upnika, da Vam je dal 15 dnevni dodatni rok, odgovarjala resnici, Vas je sodišče utemeljeno ob sodilo na plačilo vseh nadaljnih anuitet ter stroškov pravde. Proti sodbi ne morete ničesar ukreniti. V primeru, da bi bili Vi povedali sodniku, da je trditve tožečega upnika, da Vam je dal naknadni 15 dnevni rok, neresnična, pa bi bil sodnik vseeno izrekel zamudno sodbo, bi bili lahko v 15 dneh v prizivu to iznesli ter predlagali razveljavno sodbo; žal je pa medtem prizivni rok že pretekel.

Izvrševanje pletilne obrti. P. J. Imate krožni pletilni stroj, pletilstva niste izučeni, radi pa bi dobili pravico delati za stranke in trgovine. — Uredba o izpremembah in dopolnitvah spiska rokodelskih obrtov z dne 30. aprila 1936 je med rokodelskimi obrti uvrstila, tudi izdelovalce pletenega blaga iz preje, torej pletilce. Za izvrševanje pletilske obrti potrebujete pooblastitve (obrnega lista), za katero morate prositi okrajnega načelnika. Predpogoje je, da ste opravili učno dobo, pomočniški ter mojstrski izpit.

sezonski delavec za Nemčijo. S. R. Želite kot sezonski delavec potovati v Nemčijo ter se zanimati, kje se morate prijaviti in kake dokumente preskrbeti. — Dogovor letos z Nemčijo glede sezonskih delavcev še ni sklenjen. Ko bo sklenjen, boste o tem obveščeni potom časopisja in izvedeli za potrebne pogoje.

Obveza očeta, plačati svinji, ki ju je kupil sin poslovodja. R. Č. Nek mesar ima sina, ki je vodil očetovo podružnico. Na obrtnem lokalnu se je nahajala označba »podružnica«. Prodali ste navedenemu sinu dve svinji, pri čemer je navajal, da jih kupuje za očeta in ste tudi Vi poudarjali, da ju prodate le očetu in ne njemu. Sin namreč nima nikakega premoženja in je slab plačnik. Ko je minil rok plačila in sin kupnine še ni plačal, ste se začeli zanimati za izterjavo kupnine in pri tem ugotovili, da je z lokaloma, v katerem obrajuje sin, zginila označba »podružnica« in se na njem nahaja le ime sina. Vprašate, ali je oče dolžan plačati kupnino. — Ako je bil sin res poslovodja očetove podružnice, tedaj je oče dolžan plačati kupnino za od sina nakupljeni svinji, čeprav je naknadno podružnico ukinil in sin morda ni več njegov poslovodja. Ako pa sin ob času nakupa ne bi bil poslovodja očeta, bi oče za kupnino ne odgovarjal, čeprav je sin trdil, da je svinji kupil za očeta — ako namreč slednje ne bi odgovarjalo resnici.

Sezonski delavci za Nemčijo — njih zaslužek. D. V. Za zaprošene informacije se obrnite pismeno na g. Kereca Jožefo, vodjo borze dela v Murski Soboti. Kak »izseljenski komisariat za sezonske delavce« ne obstaja.

Pravice Maistrovih borcev. J. S. Maistrovi bori se sicer pridno potegujejo za dosegka kah ugodnosti, vendar se jim doslej še ni posredilo jih izposlovati. Gredo jim pa vse pravice kakor vojnim invalidom pod istimi pogoji.

Veljavnost preklica podpisa. ZADAFO. S svojima sosedoma ste ob priliki občinskega komisjnega ogleda sklenili poravnava, ki jo je župan zapisal in sta jo soseda po prečitanju prostovoljno podpisala. Po preteklih osmih dneh eden od sosedov pri občini »preklicala svoj podpis z izjavo, da razveljavlja poravnava. Vprašate, v kolikem času postane podpis kakega zapisnika ali pogodbne nepreklicljiv. — Ako ste poravnava sklenili nepogojno in ako si soseda nista izrecno pridržala kak rok, v katerem bi smela ob poravnave odstopiti, tedaj je izjava soseda, da svoj podpis prekliče, pravno nerelevantna in se Vam na njo ni treba ozirati. Ako sosed ne bo hotel poravnave izpolniti, odnosno se po njej ravnat, ga boste lahko s tožbo k temu prisili. — »Preklica« podpisov zakon ne pozna, marveč, kakor smo omenili, le možnost, da kdo za veljavnost kak-

ga dogovora stavi kak pogoj ali da si pridrži rok za premislek ali za odstop, kar pa je treba izrecno dogovoriti.

Sprememba njive v travnik. H. M. S. Imate nijivo v nizki legi, ki bi jo radi spremeni v travnik. Jeseni ste naredili praho in želite nadaljnih navodil. — Ob koncu februarja posejte oves, aprila pa v oves travno seme. Kakovost semena je odvisna od kakovosti zemlje, katere nam pa niste označili. Povedali Vam bodo to ob nakupu semena pri Kmetijski družbi ali pri trgovcu Berdaju v Mariboru.

Starši nočajo pomagati hčerki. F. M. Hčerka je 30 let stara, 20 let že dela doma na posestvu staršev, sedaj bi se rada poročila, a ji starši nočajo nič pomagati. — Plačilo za svoje delo bi mogla hčerka zahtevati le, ako si ga je izgovorila, ako pa ni bilo takega dogovora, bi ga mogla zahtevati le, ako velja v dotedanjem kraju običaj, da se otrokom plača delo na posestvu staršev tudi brez izrecnega dogovora. — Plačilo dote lahko hči, ki nima lastnega premoženja, zahteva od svojih staršev v nesporнем sodnem postopku. Sodišče navadno določi doto v višini ene četrte zakonitega dednega deleža.

Ocenitev posameznih pravic v izročilni pogodbi. A. Ž. Po našem mnenju ni potreba, da bi se v izročilni pogodbi ocenila vsaka posamezna izvorjena pravica (dohoda do poslopij, do sadnih dreves, do stranišča!) in Vaše zadevne informacije niso točne. Kako se naj ocenijo prevžitkarške pravice, vprašajte kakega sodnega cencila v Vašem okraju. Proti njegovemu cenuitvu davčna uprava ne bo mogla mnogo prigovarjati, čeprav ima seve pravico popreizkusiti ocenitev, navedeno v pogodbi. — Sosed namerava prodati njivo, kupec pa si na njej postaviti hišo in gospodarsko poslopje. Do te nje vodi pot preko Vašega posestva. Do sedaj se je pot uporabljala samo za dovoz gnoja, prehod živine in prevoz orodja v svrhu obdelave njive ter odvoz pridelkov. — Ako ima sosed izgovorjeno pravico pota in vožnje brez izrecne omejitve, da naj velja le v svrhu obdelave, odnosno hasnovanja njive, tedaj bi smel kupec to pravico neomejeno izvrševati tudi, če bi si postavil na njejhi hišo in gospodarsko poslopje. Ako pa bi bila pravica izrecno omejena v gorjem smislu, bi mu lahko prepovedali izvrševanje v večjem obsegu s tako zvano negativno tožbo. Bolje pa bi bilo, da se zlepšega domenite.

Jeza zgrabi graščaka, ko vidi ciganskega fantalina, kako si prizadeva splezati na njegovega najlepšega konja. Z debelo palico ga mahne, da cigana zalije kri in da se zvrne na tla. Tedaj stopi skozi velika

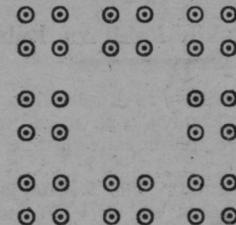

vrata starci cigan. Grozovito pogleda graščaka in pobere omedlelega sina. Na vrati se še enkrat obrne proti graščaku in mu zažuga: »Le glej! Če mi sin ne ozdravi, me boš pomnil!«

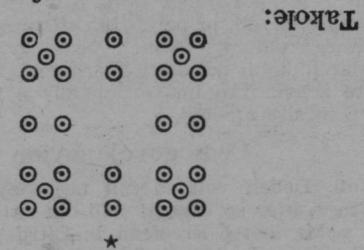
(Dalje sledi)

Za zimske večere

Kmet je peljal v mlin 32 vreč pšenice. Vreče je zložil v štirikotu, tako da je na vsako stran prišlo 12 vreč. Takole:

Mlinar je bil prebrisan stric. Pridržal je 4 vreče moke, a ostalih 28 vreč je vendar tako razvrstil, da je na vsako stran prišlo 12 vreč. Kako je to storil?

Gospod kolega

Dva ministra sta na lov. Klicala sta se s »kolega«. Gonjač je misil, da je to ime katerega izmed gospodov. Ko se je približala srna, je gonjač rekel enemu izmed ministrov:

»Gospod Kolega, ustrelite že!«

Minister pa je od smeja ustrelil — kozla.

Poslovna tajnost

Sodnik (vlomilcu): »Zakaj nočete povedati, kako ste vdrli v blagajno? Zelo bi radi vedeli, ker je skoraj neverjetno, da se vam je to posrečilo.«

Vlomilec: »Gospod sodnik, ne morem povedati, ker sedita med poslušalci dva moja konkurenta.«

Pri čevljjarju

Dijak: »Gospod mojster, vzemite mi mero za ene čevlje. A vnaprej vam povem, da ta mesec ne bom mogel plačati.«

Mojster: »Nič ne de! Jaz lahko čakam.«

Dijak (veselo): »Res?«

Mojster: »Seveda. Čevlje bom pač prihodnji mesec delal.«

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

»V gradu imajo v hlevu lepega vranca,« pravi poglavlar fantič. »Grajske hlapce bo tvoja mati premotila, da te ne bodo opazili. Ti splezaš čez obzidje na dvorišče in tiho odvedeš konja iz hleva do glavnih

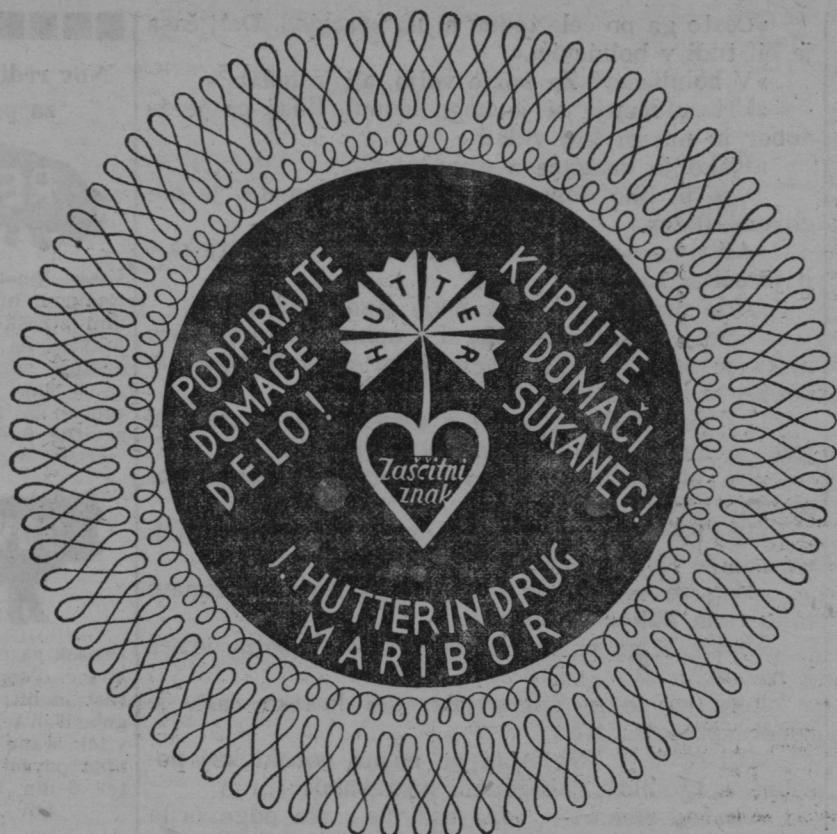
vrat, kjer te počakam jaz.« Med tem pogovorom dospeta do obzidja. Sin spleza očetu na rame in od tam na vrh obzidja. Še enkrat mu oče naroči, kako in kaj, in že izgine fantič v dvorišče.

Kazen za tatvino

Medtem so se zbrali grajski hlapci ob koncu konjskega hleva okoli stare ciganke. Ta se jim laže in vsem po vrsti prerokuje.

Tedaj pa pride na dvorišče graščak gospod Marko. Ko vidi gručo služinčadi, hoče zvesti, kaj imajo. V ta hip mu naproti priče sinček Jurij in mu pravi: »Oče, pojrite gledat! Tuj hlapec je našega vranca odpel in ga žene iz hleva.«

Sukanec, ki smo ga dosedaj uporabljali, smo dobivali iz inozemstva. Bili smo na vezani le na uvoz. Znana mariborska tvrdka Hutter in drug pa je kupila pred letom najmodernejše stroje in izdeluje sedaj najboljši domači sukanec. — V Sloveniji bomo zato kupovali le sukanec z zaščitnim znakom: srece in nageljček. Zahtevajte ta sukanec v vsaki trgovini! Kjer ga pa nimajo, naj ga naročijo v tovarni Hutter in drug, Maribor, Melje.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Viničar se sprejme v Gačniku 59, Pesnica. 294

Konjskega hlapca, pridnega, treznega, poštenega sprejmem. Kačičnik, trgovec, Loče. 291

Hlapca, pridnega, poštenega, treznega, vajen živine in poljskega dela, isče župnišče. Plača po dogovoru. Naslov v upravi. 292

Sprejmemo hlapca h konjem. F. Filipič, Maribor, Pobreška 38. 293

Gospodinjo z nekaj gotovine sprejme posestnik na deželi. Postane lahko soposestnica. Simonič Franc, Zg. Volovlak, Sv. Urban, Ptuj. 297

Malo družino za majerja rabi Pilz, Pesnica. 290

Sprejmem majerja, 3—4 osebe (dva moška). Rošpoh-dvor, Rošpoh, Kamnica. 304

Iščem dva tesarja z orodjem za 20 delovnih dni pri celotni oskrbi. Naslov: Rudolf Janič, Žalec. 306

POSESTVA:

Vzamem malo posestvo v najem za rejo 1 do 2 krav, v bližini Slovenjgradca ali v bližini Ribnice-Sv. Lovrenc na Pohorju. Kuhar Anton, Gradišče pri Slovenjgradcu. 299

Vinogradno posestvo pri Mariboru, dobičkanosno, prodam ali vzamem viničarja z živino. Lipovšek, Maribor, Trstenjakova 6. 303

Prodam posestvo, 15—20 oralov, in podlago portalis. Sp. Velovlak 21, p. Moškanjci. 308

Lepo posestvo, 7 joh dobre zemlje, hiša z vrtom in travnik, primerno za gostilno in vsako obrt, se da do smrti v najem. Potrebujem tudi pridno gospodinjo, katera dobi prostoto stanovanje, drva in mleko. Prodam tudi več krme. Golob, Podvinci 39, pri Ptaju. 309

Prodam hišo: dve sobi, kuhinja in klet. Cena 33.000 din. Vpraša se v gostilni Sever, Ptuj-ska cesta, Maribor-Tezno. Lastnik hiše gospod Perger. 296

RAZNO:

Dve traverzi, 6.60 m dolgi, poceni prodam. Naslov: Štante Peter, Maribor, Sokolska ulica 6. 295

Prodam par srednjetežkih konj za planinske vožnje. Jurše, Ruše. 289

Cepljeno trsje sledečih sort: laški rizling, zeleni silvanec, beli burgundec, šipon, žlahtnina, traminar, cena 1.20 din, nudi vinogradnikom trsničar Žel Josip, Sv. Trojica v Slov. goricah. 300

Sladko spi, brez skrbni, kdor kupuje v Manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10, kjer je najcenejše. 307

Rekruti! Naročite koristno knjigo »Vojna obvezna«, ki vsebuje vsa potrebna navodila in nad 60 vzorcev prošenj za skrajšanje roka, za popolno oproščenje, za odlaganje službe in za dijaški rok. Z nakaznico pošljite 10 din na naslov: Polkovnik Petrinčič, Jurklošter pri Laskem. 302

**V S A K P R E V D A R E N SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E
S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I
V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I   92
P O D R U Z N I C A : C E L J E palača Ljudske posojilnice.   G L . Z A S T O P S T V O : M A R I B O R Loška ulica 10
K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !**

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoške-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

19

»Seveda je Leja, nobena druga! Bog daj, Leja!« je pristopil Peter in pozdravil.

»Odkod pa vidva prihajata?« je vprašala ona in se tresla kakor trepetlika.

»Hahaha,« se je krohotal Peter, »gora h gori ne more, ali ljudje se snidejo, kjer najmanj misliš.«

»Midva sva z romarji prišla v Rim,« ji je pojasnil Lojz.

»Ali je še kdo iz Grabenj tu?«

»Jošt je in mežnar in poštni Janez.«

»Nihče drugi? Po resnici mi povejta!«

»Res nihče... Ali ti: kaj pa ti počneš v Rimu?«

»Jaz sem že dolgo tu.«

»Leja, povej po pravici,« je Peter jel v njo siliti, »zakaj si nas po poroki tako v sramoti pustila? Zakaj si ušla?«

»To pa vendar vesta.«

»Ničesar ne veva, prav ničesar.«

»Ali se ni doma nič zgodilo?«

»Kaj bi se naj bilo zgodilo?«

»Ali nič ne govorijo o meni?«

»Vse sorte, ali vse, da ni vredno piševega oreha.«

»O tebi nič hudega, ali o tvojem možu, o Hanzeju,« je omenil Lojz.

»Kaj pa, za božjo voljo?«

»Da je tvojo mačeho ubil.«

»In da si ti na dan poroke za to zvedela,« je dodal Peter; »nato si zbežala, ker z morilcem nisi hotela živeti.«

»To je grda laž! Kdo si jo je izmislil? Ali Tonč?«

»Ne, Tonč je ves divji zaradi teh marnjev. Spletel je te marnje Tročov Miha, Šinavec prilizavni, raztrosila jih je pa Mlclja Liza.«

»Ali je vrila ta reč pred sodnijo?«

»Ni,« ji je povedal Lojz. »Hanzej je pred občinskim možmi dokazal, da ga tisti čas, ko se je tvoji mačehi nesreča zgodila, niti ni bilo v Grabnjah, ampak je bil v Celovcu.«

»Potem so jeziki kaj utihnili?«

»Žal da ne. Kriv pa je Hanzej,« se je jezil Peter.

»Zakaj?«

»Ker hudih jezikov ne toži,« je dejal Lojz. »Petra, mojega prijatelja, so tudi spletli v marnje. Pravijo, da je vedel za vso reč in ti je zategadelj pomagal, da si lahko ušla.«

»Leja, domov moraš, z besedo moraš na dan, da zavežeš jezike,« jo je nagovarjal Peter.

»Zakaj si zbežala?« je Lojz vrtal in silil v njo. »Nekaj ti Hanzej ni prav. Kaj neki?«

»Ne, ne, zaradi Hanzeja ni,« se je Leja vnela in ugovarjala.

»Povej nama tedaj, zakaj si zbežala!«

»Bo že prišlo na dan.«

»Pa se mudi! Svojega moža moraš rešiti sumničenja.«

»Če je Hanzej svojo nedolžnost dokazal, ga vendar nihče več ne more sumiti.«

»Ljudje pa govorijo in zmeraj več govorijo.«

»Kaj govorijo?«

»Hanzej ne toži nikogar,« je segel Peter v pogovor, »zdaj pa šušljajo, da mora vendarle biti kriv, ker si ne upa tožiti.«

»Zakaj jih ne toži?«

»Hanzej je čuden človek. S sodnijo noče imeti opravka, pravi.«

Lejin obraz je nekaj bolestno spreletelo. Vendar je koj spet vprašala:

»Ali ljudje res verjamejo, da bi bil Hanzej kaj takega storil?«

»Marsikateri verjame.«

»Kaj pravi Hanzej na to?«

»Nič. Kaj naj bi rekel?«

»Ali boli ga, da ga imajo na sumu,« je dejal Peter. »Izogne se ljudem, kjer se more. Ob nedeljah ne hodi več v domačo cerkev, ampak v sosedno farokam.«

»Često ga po cele tedne ni na spregled. Delj časa je bil tudi v bolnišnici.«

»V bolnišnici? Za božjo voljo, ali je bolan?«

»Pri smučanju si je nogo zlomil. Zdaj pa je že dober in mu ni kaj videti.«

»Kako je drugače z njim?«

»Vse bi bilo dobro, ko bi le ženo imel,« je odgovoril Peter.

»Ali ti ga ne maraš, ljubezni ti manjka za njega,« ji je očital Lojz.

»Kdo pravi to?« se je Leja jezno zadrla.

»Ljudje pravijo, da sta si z nekim Lahom dobra in ta je prav na tvojo poroko prišel v Grabnje in potem si z njim ušla.«

Leji je udarila vsa kri v glavo; vsa iz sebe od jeze je napol zastokala, napol zavpila:

»Da bi jih Bog kaznoval za tako hudobijo, ko se tako lažejo!«

»Saj Hanzej tem marnjem ne verjame. Midva tudi ne,« jo je Lojz tolažil.

»Bog že ve, da na vsem svetu nikogar nimam tako rada kakor Hanzeja.«

»Zakaj si ga potem zapustila? Zakaj se ne vrneš k njemu?«

Leja na to ni odgovorila. Čez kratko časa je zopet vprašala:

»Ali se je v Grabnjah po najini poroki kaj posibnega zgodilo? Povejta mi po resnici!«

»Jaz ne vem.« — »Jaz tudi ne,« sta odgovorila oba hkrati.

»Ali ljudje še kaj govorijo o meni?«

»Najhujše, kar govorijo, sva ti že povedala.«

»Ali sta se Tonč in moj mož kaj kregala?«

»Ne vem nič o tem. Prijatelja si nista, v hudem pa tudi ne in ne vem, da bi se bila kaj kregala.«

Pomolčali so. Tedaj je Peter spet začel:

»Leja, budi vendar pametna pa nehaj s tem skrivanjem in pojdi z nama domov!«

»Ne morem. Ni mogoče,« je žena zastokala in si obrisala pot s čela.

»Za tvojo čast gre in za čast in srečo tvojega moža.«

»Moj Bog, ti moj Bog, kako je to hudo!« je stokala in sklepala roke. Tresla se je, kakor da ima mrzlico.

»Vsaj reci, kaj naj poveva Hanzeju!«

»Doklej še ostaneta v Rimu?«

»Jutri ob eni opoldne odrine naš romarski vlak proti domu,« ji je dejal Lojz.

Leja je malo preudarila, nato pa rekla:

»Zdaj moram iti. Mudi se mi... Toda jutri ob osmih zjutraj pridita spet tule sem; tedaj vama bom povedala.«

»Na svidenje tedaj jutri!«

»Ali ne pravita nikomur, da smo se srečali. Dajta mi roko, da bosta tiho!«

Ko sta se obotavljala, se je razvnela:

»Bom že zvedela, če me izdata. Če ne bosta tiho, me ne bosta nikoli več videla.«

Preden sta še mogla kaj odgovoriti, je odhitela, ne da bi se bila poslovila, in je izginila v stranski ulici.

Peter in Lojz sta se spogledala.

»Lojz, ali veš, kodi ga je pri tej ženski?«

»Prav tako nič kakor ti.«

»Radoveden sem, kaj nama bo jutri povedala.«

»Dobro si morava ta kraj zapomniti, da bova jutri spet nazaj našla.«

»Glej, tu je napisano, kako se tej ulici pravi!« je dejal Peter in pokazal na zid.

Na zidu je bila tablica z debelimi črkami:

»S''affitano stanze.«¹

»To ime si morava zapisati, da ga ne pozabiva,« je menil Lojz in si vse skrbno zapisal v beležnico; »torej Saffitanska steza — Saffitanska ulica — dobro!«

»Ali zdaj še zmerom ne veva, kod morava, da prideva domov.« (Dalje sledi)

Nov redilni prašek

za prašiče

Vsek kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zastonje samo 1 zavitke za 6 din. Poštnina povzetje za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebeljenje govedi in telet. Veliki zavitki stane 10 din. Poštnina povzetje za 1 zavitke 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri krvah ter izvrstno hranično in redilno sredstvo. 1 zavitki stane 10 din. Poštnina povzetje za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogosteje konjske bolezni, posebno katar. 1 zavitki stane 10 din. Poštnina povzetje za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Moština esenca Mostin za izdelovanje prvovalne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poštnina povzetje za 1 ali 2 steklenica 12 din.

Za boljše izrabljvanje poštnine priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. 106

Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobri samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo.

Drogerija KANC,

Maribor,

Slovenska ulica

¹ Po slovensko: »Tu se dajo sobe v najem.«

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglašu stane Din 1.—. (Preklici, Po-slano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplači še Din 5.— Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Iščem službo majerja. Imam 3—4 delovne moči z večletnim spričevalom. Naslov v prodajalni Ti-skarne sv. Cirila, Ptuj, Slovenski trg 7. 265

Hlapac se sprejme. Simerl, Počehova 67, Maribor. 266

Viničarska družina se takoj sprejme. Twickeljevo posestvo, Krčevina pri Mariboru. 273

Viničar s širimi delovnimi močmi se išče. Mari-bor, Gregorčičeva ulica 8/I, desno. 274

Mlad izurjen vrtnar za zelenjadni vrt se išče. Naslov: Rudolf Janič, Žalec. 277

Oskrbnik-majer, sadjar, vinogradnik, dober živinorejec, vajen mlekarstva, poročen, išče stalno mesto. Naslov v upravi. 279

Poštenega hlapca sprejmem k goveji živini. Na-slov v upravi. 283

Hlapca, krepkega in razumnega, sprejme župnišče Kamnica pri Mariboru. 235

Kolarskega vajenca sprejme Žvegla, Velika Ne-delja. 242

Vinograd, tričetrt joha žlahtne trte na Spod. Grušovju, četrte ure od državne ceste med Ko-njicami in Slov. Bistrico, se proda. — Drugače iščemo upokojenca, ki bi nadzoroval delo v vi-nogradu proti čednemu stanovanju v hiši. Po-nudbe na M. Spindler, Ljubljana, Gledališka 10. 180

Halo! Kolesa! Halo! Za naše ceste in bregove mora biti trpežno kolo: »Schampion«, »Presto«, »Dürkop« kolesa Vas bodo razveselila v neprekosljivi kvaliteti z večletno garancijo. Dobite jih kot tudi druge znamke in šivalne stroje po naj-nižji ceni samo pri Šalamun-Placar, Sv. Urban pri Ptaju. 270

RAZNO:

Prodam žagovino in odpadki drv so stalno na za-logi. Hlep, Zg. Sv. Kungota. — Sprejme se vi-ničar, štiri delovne moči. 280

Semena za polje in vrt in vse potrebščine kupujte vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 284

300 dinarjev tedensko lahko vsak zasluži s pro-dajanjem ali izdelovanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. Anton Blaznik, Ljubljana VII. 230

Linolej, kartolej, voščeno platno, gumi-platno, avto-platno in umetno usnje kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva ulica 6. 170

Par težkih konjev proda skladiščnik Maribor, Meljska cesta 29. 269

Kateri kmeci fant posodi 30.000 din ali proda knjižico proti mesečnemu odplačevanju z dobro garancijo? Naslov v upravi. 267

Kovač! Najboljši domači kakor ostravski koks dobite pri Mejovšek Branko, Maribor, Tat-tenbachova 13, telefon 24-57. 237

Cepljeno vinsko trto kupite najugodnejše pri ba-novinsko odobreni trsnici Straka Jože, Blato, Konjice. 257

Popravila klobukov sprejema od 10—25 din! Nove klobke prodajam od 20 din naprej. Se pripo-roča Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 227

Cepljeno trsje in korenake prodaja Turin, Mo-draže, pošta Studenice pri Poljčanah. 200

Kmetice! Bučno in drugo seme zamenjate naj-bolje v oljarni Maribor, Taborska 7, pri drav-skem mostu. Dobite poceni bučne otrobe in prgo. 190

Da se more vsakdo toplo in vendar poceni obleči, smo znižali cene zimskemu blagu. Pohitite z nakupom, dokler traja zalog, in zadovoljni boste. Priporoča se Josip Tušak, trgovina, Sveti Anton v Slov. goricah. 176

Rani rdeči ventline — ali ga poznate? Poleg tega, da bogato rodi, da tudi dokaj dobro vinsko kap-ljico. Naročite tudi Vi te sorte! Na zalogi imamo tudi še druge sorte trsnega izbora, ko-renake, sadno drevje, sadne divjake in nizke vrtnice. Trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolbank v Slov. goricah. Ceniki zastonj. 263

Sadna drevesa kupite najugodnejše v Drevesnici Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru. 164

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, nudi I. trs-ničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptaju. Pišite po cenik! 264

POSESTVA:

Prodam posestvo, 3 orale, njive, sadonosnik, v le-pem stanju, na Plodršnici 5 (pri glavni cesti). Franc, Marija Šabeder, Sv. Jakob, Slovenske gorice. 268

Hiša: dve sobi, kuhinja, se ugodno proda. Dobra-va 25, vpraša se krčma Košar, Tezno, Mari-bor. 275

Hišo z vrom prodam pod ugodnim pogojem. Ra-če št. 150 pri Mariboru. 278

Srednje posestvo se proda. Rudolf Partlič, Vo-sek 8, Sv. Marjeta ob Pesnici. 281

Del hiše: štiri sobe in dve kuhinji, ugodno na prodaj. Livadna 6, Maribor-Nova vas. 282

Proda se malo posestvo, katero meri nad štiri orale, obstoječe večinoma iz orne zemlje, na lepem prostoru ali kraju blizu farne cerkve Sv. Martina, pol ure od mesta Ptuja in blizu postaje Hajdina. Natančen naslov se izve v upravi »Slov. gospodarja«. 285

Posestvo, zaokroženo, ravnina, večinoma travni-ki, 35 oralov, 8 km iz Maribora, zelo ugodno naprodaj. Pojasnila: Krekova 32, Studenici-Maribor, Klobučar. 286

Donosna nova hiša, blizu Maribora, ugodno na-prodaj. Potrebno 35.000 din. Pojasnila: pisarna, Kopališka 10, Maribor. 287

Petstanovanjska nova hiša poceni naprodaj. Me-sični dohodek 1100 din. Tomše, Tezno-Maribor, Jenkova ulica 7. 288

Moštva esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrst-nim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gospodska 11. 178

Priporoča se Kupčič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo vol-no, dlako arovce, staro želesje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Jesen, zima! — Ostanki mariborskih tekstuilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje peri-lo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vse-bina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje špecialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m la barhentov za ženske obleke, bluze in povrstrnih flane-lov za pidžame, žensko, moško in otroško pe-riло, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega suknja za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Ne-primerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

„AGA“ za masažo: z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem-išias, trganje, zobobol, prehlaje-nje itd. odstranjuje z uspehom »AGA« za masažo priznano in odlikovano domače sredstvo s smrekovim extraktom. Par kapljic »AGA« na sladkorju ali vodi Vam popravi neprijeten okus in slabost. Za nego ust, gria, pri trga-nju itd. uporabljajte »AGA« za masažo. — »AGA« za masažo naj bo zato v vsaki družini. — Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgo-vini za din 12,—; kjer je ni, pošljite znesek din 12,— pa Vam jo pošlje. — Samoprodaja za dravsko banovino

DOLINŠEK Vrlomir, Celje
Zahtevajte »AGA« za masažo!
221 Zahtevajte »AGA« za masažo?

Najlepše in najnovješće
VZORCE za ročna dela,
kakor kuhinjske prtiče, namizne prte,
posteljno perilo itd., vam predpisnemo
na platno v prodajalni TISKARNE
SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Spomladansko blago

dospelo — poldelen 6 din, krepdešin 8 din
itd. pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

Hranilne knjižice, 3% obveznice
in druge vrednostne papirje kupuje in plača
najbolje 224

Bančno kom. zavod,
MARIBOR, Aleksandrova cesta štev. 40.

Vinska trta.

Cepiči najplemenitej-
ših vrst ter ključi in
korenjaki Kober 5 BB, Teleki
8 B, Riparia in Chasselas, vse
zajamčeno čisto in prvorstno
dobavlja

Prva Jugoslovanska trsnica, Daruvar

Zahtevajte cenike!

1761

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Ženin — nevesta!

Najceneje in dobro bosta postrežena v manufak-
turni trgovini 102

I. Preac, Maribor, Glavni trg 13

Za okras Vašega stanovanja:

Napravite si prijeten dom! Tudi za oko prijeten! Zato
imejte na stenah svojega stanovanja lepe slike in križe, na
omarah in omaricah kipe, nastavke, fotostojala itd. Imejte
poseben predal ali police za knjige, in sicer za knjige »Cirilove
knjižnice«, ker so te knjige zanimive, zabavne ali poučne ali
nabožne. Na gotovem mestu imejte vse priprave za pisanje:
držalo, svinčnik, peresa, radirko, pivnik, pole papirja, kopirni
papir, mapo pisem, ravnilo, merilo, sponke, žebličke, lepilo.

Če nimate vsega tega doma, Vam nekaj manjka. Dobite
pa vse v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

v Mariboru in Ptiju

Za slučaj smrti:

Kadar pride žalost v hišo, je kljub vsem skrbem treba
misliti tudi na sledeče:

Mrtvaški križ dajte v roke pokojnemu in rožni venec mu
ovijte okrog prstov.

Mrtvaške sveče mu prižgite.

Mrliško naznanilo (parte), črno obrobljeno, če jih je treba
več, natiskamo — razpošljite sorodnikom, prijateljem, znancem.

Spominsko žalno podobico — tudi s sliko rajnega — in z
molitvico zanj, podarite vsem, ki so se udeležili pogrebnega
sprevoda.

Žalna pisma potrebujete za svoje osebno dopisovanje.

Te potrebščine dobite v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptiju**Cenjenim svojim odjemalcem v Mariboru in okolici ter ostalem občinstvu
vlijudno naznanjam**

da sem svojo manufaktурно in konfekcijsko trgovino,
katero sem vodil skozi 35 let, oddal s 1. februarjem 1939
g. Janku Klobasa.

Zahvaljujem se vsem, ki so imeli skozi toliko let
zaupanje do moje trgovine, ter prosim in priporočam, da
isto prenesejo na mojega naslednika.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Šusterič

Glavni trg 17 MARIBOR Glavni trg 17

prevzem manufaktурne in konfekcijske trgovine s 1. fe-
bruarjem 1939 od g. Josipa Šusterič, Maribor, Glavni trg
št. 17, katero bom vodil neizpremenjeno na istem mestu.

Trudil se bom ohraniti sloves tvrdke tudi v bodoče,
zato prosim, da naklonite Vaše zaupanje v isti meri tudi
meni, kakor ste ga blagovolili izkazati mojemu predniku.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Šusterič naslednik:

Janko Klobasa

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici Gospodska ulica 23 v Mariboru Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.